

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Освітня програма	27370 Агрономія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	201 Агрономія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	341
Повна назва ЗВО	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Ідентифікаційний код ЗВО	02125266
ПІБ керівника ЗВО	Цепенда Ігор Євгенович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	https://pnu.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/341>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	27370
Назва ОП	Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	201 Агрономія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Тип освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Бакалавр, Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра лісового і аграрного менеджменту
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедра теоретичної і прикладної економіки, Кафедра іноземних мов.
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	вулиця Галицька, 201Б, Івано-Франківськ, Івано-Франківська область, 76000
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	170971
ПІБ гаранта ОП	Карбівська Уляна Миронівна
Посада гаранта ОП	Професор
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	uliana.karbivska@pnu.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(066)-909-47-86
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(066)-909-47-86

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	1 р. 4 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Агрономія» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Агрономія» є нормативним документом з підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, який містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти; перелік нормативних документів, на яких базується ОПП.

ОПП другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Агрономія» у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника вперше була ліцензована у 2009 р. (рішення ДАК від 02 липня, протокол № 79). Згідно Сертифікату про акредитацію (Серія НД № 0991546), виданого Міністерством освіти і науки України за підписом міністром Л.М.Гриневич від 11 вересня 2017 року, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» відповідно до рішення ДАК від 10 березня 2011 року, протокол № 86 (наказ МОН України від 31.03.2011 № 764-Л) в галузі знань (спеціальності) 20 Аграрні науки та продовольство 201 Агрономія визнано акредитованим за рівнем магістр. Термін дії сертифіката до 1 липня 2021 року (на підставі наказу МОН України від 19.12.2016 р. № 1565).

2016 року освітньо-професійна програма була запроваджена відповідно до постанови КМУ «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 р. № 266. ОПП затверджена на засіданні кафедри 28.06.2016 р. (протокол № 20), Вченою радою факультету природничих наук від 30.06.2016 р. (протокол № 10) та Вченою радою ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (протокол № 7 від 30.08.2016 р.).

В червні 2020 року освітньо-професійну програму переглянуто і затверджено на засіданні кафедри (протокол №13 від 30.06.2020 р.), Вченої ради факультету природничих наук від 24.09.2020 р. (протокол № 1) та Вченою радою ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (протокол № 7 від 31.08.2020 р.).

У 2021 року ОПП приведена у відповідність до стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня освіти, галузі знань 20 – Аграрні науки та продовольство, затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 17.11.2020 р. № 1420; розглянута та затверджена Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 6 від «24» червня 2021 року), надано чинності наказом ректора № 75/06-05-с від «24» червня 2021 р. та введена в дію з «01» вересня 2021 року.

У 2022 році освітню програму оновлено з врахуванням пропозицій стейкхолдерів; розглянута та затверджена Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 07 від «31» серпня 2022 року), надано чинності наказом ректора № 75/06-05-с від «31» серпня 2022 р. та введена в дію з «01» вересня 2022 року.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року	У тому числі іноземців
			ОД	ОД
1 курс	2022 - 2023	17	17	0
2 курс	2021 - 2022	17	3	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	11512 Агрономія
другий (магістерський) рівень	9218 Агрохімія і ґрунтознавство 27370 Агрономія
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	25902 Агрономія

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про

самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	103221	32209
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	103221	32209
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>201-OP-Agro-mag-2022.pdf</i>	9W2PX28oCTeMusEjA9tIH9n8kc8TGv1GLoF5vm9ka4=
Навчальний план за ОП	<i>201-NP-Agro-mag-2022.pdf</i>	RoBRsaaVp9vPFfg+Tr1YBb9UCSckTKMRQ/EsreluJuI=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензії-відгуки.pdf</i>	F5SawWhroBEYQ8pNZ96Bv+Feko7+dNO46cMjTg2678U=

1. Проектування та цілі освітньої програми**Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?**

Цілі освітньої програми: забезпечення професійної підготовки висококваліфікованих фахівців, що включає сукупність знань, умінь і навичок, спрямованих на самовдосконалення та саморозвиток особистості і задоволення її індивідуальних інтересів.

Підготовка фахівців відповідає державним вимогам, потребам ринку праці, яка здійснюється згідно затвердженої освітньої програми, що спрямована на формування професійної й загальної культури випускників і ґрунтується на гуманістичних засадах сучасності.

Метою ОП є підготовка висококваліфікованих фахівців в агрономії, які володіють знаннями з методологічних і агротехнічних аспектів аграрного сектору, аналітичного і практичного використання сучасних методів контролю родючості ґрунтів, елементів точного землеробства і енергозберігаючих технологій, діагностики живлення рослин. Особливістю програми є орієнтація на глибоку професійну підготовку фахівців здатних до швидкої адаптації в умовах сучасного агробізнесу з урахуванням введення сільськогосподарського виробництва в Західному регіоні України. Підготовка здобувачів вищої освіти передбачає надання фундаментальних теоретико-методичних знань та практичних навичок в галузі агрономії.

Професійні навички у фахівців формуються під час проведення виробничої практики у провідних господарствах регіону, що дасть можливість сформувати у них уміння застосовувати існуючі методи досліджень та розробляти нові на основі новітніх наукових досягнень.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Відповідно до Стратегії розвитку... (<https://bit.ly/32cW3ST>), стратегічною ціллю ЗВО є формування висококваліфікованих професіоналів шляхом органічного поєднання освітньої, наукової та інноваційної діяльності на засадах академічної доброчесності.

Місія та стратегія університету конкретизується в цілях освітньої програми, які передбачають підготовку висококваліфікованих фахівців у галузі сільського господарства, що володіють фундаментальними знаннями із природничих наук, здатних проводити наукові та проектні дослідження, впроваджувати інновації у виробничий процес; здатні використовувати сучасні методи досліджень, організовувати різні форми роботи під час навчального процесу, що спрямовані на різнобічний розвиток.

ОП реалізується участю студентів у лекційно-практичних заняттях, наукових конференціях, конкурсах, громадських заходах, гуртках (Положення про науковий гурток, проблемну групу <https://pnu.edu.ua>) та участю викладачів кафедр у освітніх заходах (олімпіади школярів, турніри, конкурси, МАН).

В університетському збірнику для студентів і аспірантів «Єврика» щорічно публікуються 2-3 наукові роботи студентів спеціальності «Агрономія». Протягом останніх 5 років, студенти приймають активну участь у Всеукраїнських олімпіадах, де здобувають призові місця і нагороджуються грамотами.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів)

**були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми**

Опитування здобувачів та випускників ОП систематично проводяться Центром забезпечення якості <https://cqa.pnu.edu.ua/результати-опитувань/> Вплив здобувачів на якість ОП здійснюється через діяльність органів студентського самоврядування та під час аудиторних занять шляхом надання пропозицій викладачам щодо вдосконалення ОП. Викладачами, які забезпечують освітній процес на ОП, проводиться рефлексія для ознайомлення з думкою студентів про ту чи іншу дисципліну та можливістю її подальшого вдосконалення. Рефлексії збираються щорічно, що дозволяє враховувати пропозиції на наступний навчальний рік. Здобувачі освіти долучаються до обговорення та виявлення побажань щодо якості ОП, розуміння майбутніх компетентностей. Результати опитувань обговорюються на засіданнях кафедри та беруться до уваги при оновленні змісту ОК і підвищенні кваліфікації викладачів. Здобувачі вищої освіти можуть надавати побажання і пропозиції щодо формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП беручи участь у засіданнях кафедри на сайті кафедри. <http://surl.li/cyvfs> . Зокрема, студентка ОП Агрономія запропонувала запозичити досвід щодо викладання на кафедрі дисципліни «Ділова іноземна мова» для ОП Агрономія (протокол засідання кафедри № 11 від 18.05.2021 р.).

- роботодавці

У процесі оновлення ОП були враховані рекомендації потенційних роботодавців (голів та директорів фермерських господарств, с.н.с. науково-дослідних установ, регіональних представників транснаціональних корпорацій), які можуть забезпечити працевлаштування випускників. Роботодавці особливу увагу звернули на необхідність впровадження в ОК регіональної особливості нашого регіону. При оновленні ОП обговорено та враховано пропозиції, зокрема: розширено контекст дисципліни ОК 6 Управління ґрунтовими режимами в умовах Західного регіону та ОК 7 Охорона ґрунтів та відновлення їх родючості в умовах Західного регіону.

- академічна спільнота

На засіданнях кафедри регулярно обговорюються побажання науковців галузі і всіх зацікавлених осіб щодо вдосконалення програм курсів та розширення баз виробничих практик (Протокол засідання кафедри №11 від 18 травня 2021 року). Представники академічної спільноти також висловлюють свої побажання при розгляді ОП на Науково- методичній та Вченій радах факультету природничих наук. Публікації викладачів кафедри враховують напрацювання академічної спільноти в галузі агрономії: щодо змін кліматичних умов; щодо удосконалення агротехнологій вирощування сільськогосподарських умов в Західному регіоні; щодо посилення ґрунтозахисної системи землеробства в Передкарпатті. Наукові здобутки кафедри відображені в освітніх компонентах ОП (Методологія та організація наукових досліджень, Оцінка земель, Якість ґрунтів, стандартизація і сертифікація продукції).

- інші стейкхолдери

До формування ОП залучаються різноманітні стейкхолдери: студенти та викладачі інших спеціальностей, представники науково-дослідних установ Прикарпатська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту сільського господарства в Карпатському регіоні НААН України, договір №8 ст/20 від 03 листопада 2020 року, ННЦ “Інститут землеробства НААН” договір №97 с/21 від 25 жовтня 2021 року. Їх значимість полягає у проведенні експертної оцінки якості ОП спеціалістами підприємств та установ, де застосовуються інновації і студенти проходять виробничу практику відповідно до укладених угод.

Підтвердженням є довгострокові угоди з освітніми установами міста та України, в рамках яких проходить підвищення кваліфікації, стажування, проходження виробничих практик, проведення спільних наукових заходів (<https://kag.pnu.edu.ua/>).

Вони можуть залишити свої пропозиції, заповнивши форму зворотного зв'язку з кафедрою, розташовану на сайті кафедри: (<https://cutt.ly/ECAmOGI>).

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Цілі ОП та програмні результати навчання відповідають тенденціям розвитку спеціальності та ринку праці, зокрема (ОК 6. Управління ґрунтовими режимами в умовах Західного регіону, ОК 7. Охорона ґрунтів і відновлення їх родючості в умовах Західного регіону). Програмні результати навчання ОП допомагають випускникам краще адаптуватися на ринку праці. Випускники кафедри за останні десять років працевлаштовані у підприємствах аграрної галузі Івано-Франківської, Закарпатської, Львівської, Тернопільської, Хмельницької та інших областей, науково-дослідних установах тощо. Колектив кафедри постійно співпрацює з керівниками управлінських структур, потенційними роботодавцями західних областей України, вивчаючи ринок праці. Систематично проводяться зустрічі з випускниками по визначенню пріоритетів та покращенню умов для підготовки фахівців.

Тенденції розвитку спеціальності та відповідність вимогам сучасного ринку праці ОП враховує шляхом щорічного перегляду її змісту за результатами аналізу вступної кампанії, професійних дискусій з виробничою та академічною спільнотою. Тенденції розвитку спеціальності та можливості розширення діапазону працевлаштування випускників розглядаються на засіданнях кафедри (протокол № 11 від 18.05.2021 р.). Під час оновлення ОП враховані такі тенденції як механізація, сучасні агротехнології вирощування с.-г. культур, орієнтація на потреби стейкхолдерів щодо рівня освіти та професійних компетентностей випускників ОП.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника є єдиним закладом вищої освіти в межах Івано-Франківської області, який здійснює професійну підготовку фахівців за даною ОП.

Галузевий контекст було враховано під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП через визначення загальних сучасних пріоритетів розвитку освіти. Відповідно, програмними результатами навчання визначено здатність здобувача вищої освіти здійснювати ефективне управління персоналом і ресурсами, забезпечувати професійний розвиток персоналу, об'єктивно оцінювати результати діяльності колективу та внесок його учасників до цих результатів. Регіональний контекст враховувався при формуванні цілей і програмних результатів навчання освітньої програми у плані визначення пріоритетних напрямків розвитку регіону, враховуючи особливості ринку праці Західного регіону України, зокрема ПРН 10, ОК 6.

Подальший розвиток та впровадження ОП є доцільним і актуальним, відповідає сучасним і перспективним тенденціям розвитку суспільства і регіонального ринку праці та слугуватиме підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних здійснювати професійно-практичну діяльність.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Під час роботи над ОП був здійснений аналіз існуючих ОП розміщених на офіційних сайтах університетів України: Національного аграрного університету (м. Львів), Подільський державний аграрно-технічний університет (м. Кам'янець-Подільський), Національного університету біоресурсів і природокористування України (м. Київ), Державного біотехнологічного університету (м. Харків), Миколаївського національного аграрного університету, Поліського національного університету (м. Житомир), Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (м. Чернівці), Державний аграрний університет Молдови, та Таджикицьким аграрний університет імені Ш. Шотемура.

З вказаних програм були запозичені деякі ідеї. Зокрема цілі і програмні результати навчання узгоджувались на рівні окремих освітніх компонент (Методологія та організація наукових досліджень, Оцінка земель, Ділова іноземна мова).

Освітня програма є конкурентоздатною, оскільки вона передбачає підготовку фахівців, які володіють компетентностями розвитку особистого професійного потенціалу.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Освітня програма «Агрономія» приведена у відповідність до затвердженого Стандарту вищої освіти України: другого (магістерського) рівня, галузі знань 20 Аграрні науки та продовольства, спеціальності 201 Агрономія, затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 17.11.2020 р. № 1420, та затверджена Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та введена в дію Наказом ректора № 69/06-05-С від 24.06.2021 р.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Наявний стандарт вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія» для другого (магістерського) рівня №1420 від 17.11.2020 р.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

90

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

66

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

24

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОП відповідає предметній області: галузь знань - 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальність - 201

Агрономія.

ОП має чітку структуру, час відведений для вивчення дисциплін розподіляється раціонально за семестрами та роками навчання. Освітні компоненти, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему і належать до таких основних змістовних блоків як цикл загальної підготовки і цикл професійної підготовки. Взаємопов'язаність освітніх компонентів проявляється в тому, що вони підпорядковані логічній послідовності навчання і викладання. Також дисципліни, які входять до I циклу підготовки формують теоретико-методологічне підґрунтя для вивчення дисциплін II циклу підготовки. Блок компонентів II циклу складається із дисциплін, що формують систему професійної підготовки з організації заходів по охороні ґрунтів та відновлення їх родючості. Система усіх освітніх компонентів дозволяє досягти програмних цілей та результатів навчання магістрів ОП Агрономія. Професорсько-викладацький склад кафедри використовує різноманітні методи, методики та технології, якими в результаті повинен оволодіти студент у процесі навчання. У робочих програмах усіх дисциплін ОП, окреслено мета кожної дисципліни і що здобувачі вищої освіти повинні знати та вміти в результаті прослуховування курсу, з цього ще раз підтверджується відповідність освітніх компонентів ОП об'єкту, теоретичному змісту предметної області, методам, методикам та технології.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Одним із важливих елементів формування індивідуальної освітньої траєкторії є наявність в ОП дисциплін вільного вибору обсягом 24 кредити та демократичний механізм реалізації цього права, що регулюється Положення про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вільний вибір освітніх компонент (наказ ректора про введення в дію № 451 від 08.09.2022 р.) (<http://surl.li/cyvgq>). Доброю підмогою для здійснення усвідомленого вибору дисциплін є «Студентський путівник» (<https://bit.ly/3IKWO53>), з якого здобувачі освіти отримують відомості про університет, свої права та обов'язки, дистанційну освіту, особливості організації освітнього процесу. Також формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується через визнання результатів академічної мобільності студентів (<https://bit.ly/3fxgVro>), можливістю навчання за індивідуальним графіком (<https://bit.ly/3GX71et>), через можливість перезарахування навчальних дисциплін, які були складені в іншому ЗВО (<https://bit.ly/3FB4goF>). Забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії регламентовано правом самостійного вибору здобувачем освіти наукових керівників та вибір бази практики і зарахування результатів освіти (<http://surl.li/hqbjq>).

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» кожна ОПП містить не менше 25% вибіркового навчальних дисциплін, що дає можливість здобувачам вищої освіти формувати індивідуальну освітню траєкторію. На вивчення ОК з ОП Агрономія за вибором здобувачів освіти відводиться 24 кредити.

Здобувачі вищої освіти можуть ознайомитися з переліком ОК в Каталогі вибіркового курсів, які пропонується до вибору навчальних дисциплін з різних освітніх рівнів та освітніх програм, мають можливість ознайомитися не тільки з переліком навчальних дисциплін, а із силабусами дисциплін, отримати необхідні консультації та безпосередньо взяти участь у презентаціях, що проводяться викладачами кафедр, які забезпечують викладання визначених вибіркового дисциплін. В університеті функціонує в електронному кабінеті кафедри (<https://webportal.pnu.edu.ua/>) Каталог дисциплін вільного вибору студентів, доступ до якого мають здобувачі вищої освіти із кабінету студентів (<https://webportal.pnu.edu.ua/>). Повна інформація щодо кожного ОК розміщена на сайті кафедри, яка забезпечує його викладання. Процедура вибору освітніх компонент із Каталогу реалізується через спеціалізовану інформаційну систему університету та включає такі етапи: 1) до 1 березня здобувачі ознайомлюються зі змістом освітніх компонент; 2) до 1 квітня здобувачі здійснюють вибір освітніх компонент.

Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти ознайомлюються зі змістом освітніх компонент на етапі подачі документів для вступу на навчання та здійснюють вибір освітніх компонент при зарахуванні на навчання. Вибір освітніх компонент здійснюють із Каталогу 1 обсягом не більше 3 кредити ЄКТС, із Каталогу 2 – не більше 6 кредитів ЄКТС.

Мінімально допустима кількість здобувачів для формування навчальної групи для вивчення вибіркової освітньої компоненти заочною формою навчання становить не менше: 10 осіб для другого (магістерського) рівня вищої освіти. У випадку, якщо вибір здійснює малокомплектна група, освітня компонента вибирається на конкурсній основі більшістю здобувачів вищої освіти.

Якщо здобувач вищої освіти із поважної причини не зміг обрати освітні компоненти вчасно, або виявив помилку щодо свого волевиявлення, він звертається до деканату із заявою для запису на вивчення обраних ним освітніх компонент, надавши документи, які засвідчують поважність причини. Заява на зміну вибіркової освітньої компоненти у сформованому індивідуальному навчальному плані має подаватися не пізніше ніж за місяць до початку семестру, в якому викладається ця освітня компонента.

Положення про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вільний вибір освітніх компонент (наказ ректора про введення в дію № 451 від 08.09.2022 р.) (<http://surl.li/cyvgq>)

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка здобувачів ВО включає виробничу практику, підготовку магістерської роботи (у тому числі науково-дослідницьку практику) й атестацію. НДП студенти проходять у кожному семестрі без відриву від навчання, виробничу – у II та III семестрі з відривом від навчання. Звіт практики відбувається у присутності комісії,

підсумки обговорюються на засіданні кафедри.

Конкретний час проведення практики визначається наказом ректора університету. В ОП передбачено дві ВП по 6 кредитів ЄКТС (4 тижні кожна та науково-дослідна практика (15 кредитів ЄКТС, 10 тижнів). Магістри проходять практику на базі науково-дослідних установ та сільськогосподарських підприємствах різних форм власності відповідно до угод. Метою практики є оволодіння сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі, формування у них знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих умовах.

У звіті практики студенти подають матеріали, які характеризують професійні компетентності, здобуті під час практичної підготовки.

Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти та випускників компетентністю здобутими під час практичної підготовки до ОП висвітлені в результатах опитувань. Середні оцінки по опитуванню становлять: здобувачі – 4,44, випускники – 5,0. Відхилення середніх значень оцінок здобувачів становить 0,39; здобувачів і випускників – 0,56. Відхилення середнього балу оцінювання носить несуттєвий характер, менше за одиницю і знаходяться в межах статистичної похибки.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Набуття здобувачами soft skills забезпечують в ОП такі компетентності як здатність працювати в команді; здатність до міжособистісної взаємодії, здатність до організації освітнього процесу при вивченні інформатики, формулювати свої потреби і очікування та вміння вислухати співрозмовника (ОК 12 Виробнича практика, ОК 13 Науково-дослідна практика).

Кожна з компонент ОП сприяє набуттю та розвитку окремих соціальних навичок. Форми навчання, які забезпечують набуття зазначених компетентностей: семінари, практики, тренінги, практичні кейси, самостійна робота і такі методи навчання: проблемно-пошуковий, дослідницький, проектний. На практичних заняттях здобувачі освіти набувають навичок роботи в команді, вчиться проявляти креативність, ерудицію, гнучкість тощо. Набуттю «soft skills» сприяє участь у конференціях, семінарах, олімпіадах, а також участь у різноманітних заходах (конкурсах, тренінгах, курсах), які проводяться в рамках науково-дослідної роботи та співпраці з партнерами(<http://surl.li/cyvit>).

Здобувачі освіти можуть долучатися до роботи органів студентського самоврядування і розвивати навички лідерства та роботи в команді.

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт відсутній.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів ОП з фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти регламентується Положенням “Про організацію освітнього процесу.....” (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf). Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується робочим навчальним планом і становить від 1/2 до 2/3 загального обсягу навчального часу студента денної форми навчання, відведеного на вивчення конкретної дисципліни. Ступінь магістра здобувається за ОП Агрономія, обсяг якої становить 90 кредитів ЄКТС, по 30 кредитів ЄКТС на семестр. Відповідно до навчального плану на вивчення кожного освітнього компонента відводиться не менше 3 кредитів. Річний бюджет часу складає 40 тижнів (1800 год.). Максимальне тижневе аудиторне навантаження не перевищує 18 год. Кількість аудиторних годин із навчальної дисципліни на 1 кредит становить 10 год та 20 годин відводиться на самостійну роботу. Самостійна робота реалізується в позааудиторний час, не фіксується розкладом, але відбувається під контролем викладача. Контроль за самостійною роботою передбачено графіком навчального процесу. Положення про організацію освітнього процесу ..... (Нова редакція) (зі змінами накази ректора № 61 від «31» січня 2020 р.; № 361 від 31 липня 2020 р.; № 795 від 31 грудня 2020 р.) (<https://cutt.ly/SCARPWV>) Графік навчання на 2022/2023 н.р. здобувачів вищої освіти висвітлений на сайті Факультету природничих наук <https://cutt.ly/8CARLHP>

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

В університеті передбачена дуальна форма здобуття вищої освіти (<https://cutt.ly/zCATrJO>). На даній ОП випадків дуальної форми освіти не було.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Вся необхідна інформація для вступників ОП доступна на сайті Приймальної комісії університету (<https://cutt.ly/rCATmQi>).

У 2022 році усі спеціальності для вступу у магістратуру мають свої особливості.

Для вступу на спеціальність 201 Агрономія у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника у 2022 році для претендентів на бюджетні місця необхідно скласти фаховий вступний іспит в університеті у вигляді комп'ютерно тестування та подати мотиваційний лист. Для претендентів тільки на контрактне навчання для вступу достатньо подати мотиваційний лист.

Фахові випробування, проводяться в письмовій формі за тестовими технологіями з використанням комп'ютерної техніки. Програмові вимоги для проведення фахових випробувань формуються кафедрою лісового і аграрного менеджменту за участю гаранта освітньої програми та оновлюються відповідно до новітніх досягнень у галузі сільського господарства, затверджуються головою Приймальної комісії не пізніше ніж за три місяці до початку прийому заяв вступників. Програмові вимоги оновлюються щорічно. Порядок проведення та критерії оцінювання вступних випробувань, програми фахових випробувань, а також тестові запитання оприлюднюються на сайті Приймальної комісії університету (<https://bit.ly/3o4Y5w3>).

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням “Про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін в ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” (схвалене вченою радою 31.03.2015 року протокол № 3 та введене в дію наказом ректора 01.05.2015 р. № 191) <https://bit.ly/3FB4goF> Доступність визнання результатів навчання регулюється Положення “Про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”” (схвалене вченою радою 29.11.2016 року протокол № 11 та введено в дію наказом ректора 03.01.2017 р. № 1) <https://bit.ly/3fxgVro> Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва із закладами-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків учасників навчального процесу, прийнятої у країні закладу-партнера. У випадку, якщо учасник освітнього процесу під час перебування у закладі-партнері не виконав навчальну програму, то йому після повернення може бути запропоновано індивідуальний графік і консультації.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Прикладів застосування на ОП не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів неформальної освіти (НО) регулюється Положенням “Про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” (затверджене вченою радою університету 27.11.2019 р. протокол № 10 із внесеними змінами протокол № 1 від 2 лютого 2021 року та введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019 р. із внесеними змінами наказ № 80 від 12 лютого 2021 року) (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf)

НО є доповненням та/або альтернативою формальної освіти в навчанні протягом усього життя. НО організовується очно (короткострокові курси, тренінги тощо) та дистанційно (дистанційні курси, вебінари тощо). Визнанню можуть підлягати результати навчання, отримані в НО, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, його окремому розділу, темі, індивідуальному завданню, які передбачені силабусом ОК. Здобувачі освіти отримують інформацію безпосередньо від завідувачів кафедр, деканів, викладачів, з Студентського путівника (<https://bit.ly/3IKWO53>) щодо можливої участі в різних видах і формах НО.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Прикладів застосування на ОП не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Навчання на ОП здійснюється за інституційною формою навчання - очна (денна). Форми організації освітнього процесу: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи визначені у Положенні

“Про організацію освітнього процесу...” (<https://bit.ly/33N7loD>). Види занять згідно з навчальним планом: лекції, лабораторні, практичні, семінарські, індивідуальні заняття, консультації. Оскільки дистанційне навчання - стратегічний фокус ОП, то навчання на ОП, незалежно від форми здобуття освіти, здійснюється з використанням як традиційної, так і змішаної форми навчання, яка передбачена у Положенні “Про організацію освітнього процесу...”. Змішане навчання на ОП реалізується з урахуванням рекомендацій МОН (<https://bit.ly/3s1cjlL>) на платформі Google Workspace в домені pnu.edu.ua і/або в системі дистанційного навчання test-d-learn.pnu.edu.ua Відповідно до рекомендацій МОН, освітня діяльність планується як набір діяльностей двох категорій: контактні години (синхронний режим) — безпосередня взаємодія учасників освітнього процесу; онлайн-діяльність (асинхронний режим).
Технології навчання: перевернуте навчання, змішане, проєктно-орієнтоване, студентоцентричне, проблемно-пошукове, дослідницьке, навчання на засадах партнерства. Застосування традиційних та інноваційних методів у викладанні сприяють досягненню програмних результатів навчання, передбачених ОП.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

У межах реалізації студентоцентрованого підходу на ОП застосовуються різні види навчання, стимулюється мотивація до навчання, забезпечується партнерський стиль взаємин (наприклад, студенти мають право вільного вибору теми дипломної роботи). Студентоцентризм також виражається правом вільного вибору освітніх компонентів (<https://cutt.ly/jCATLJR>). Навчання на ОП передбачає, за необхідності, переведення на індивідуальний графік (<https://cutt.ly/DCAT1lr>), цим правом активно користуються студенти, які уже працевлаштовані за фахом. Студентоцентрований підхід на ОП передбачає залучення здобувачів до оцінки компонентів ОП та якості викладання через опитування, які проводяться у системі дистанційного навчання (test-d-learn.pnu.edu.ua). Викладачі, що забезпечують освітній процес, проводять опитування щодо очікувань студентів на початку курсу і рефлексію з відгуками та пропозиціями по завершенні курсу засобами Google Workspace.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Статут університету (<https://bit.ly/33SUZUM>) передбачає, що науково-педагогічні працівники мають право обирати методи та засоби навчання, що забезпечують високу якість навчального процесу. ОП реалізує принцип академічної свободи за рахунок вибіркового компонента, що охоплюють 25 % кредитів ЄКТС від загального обсягу ОП. Створені умови для формування індивідуальної освітньої траєкторії (<https://bit.ly/3GX71et>). Студентам, які навчаються на індивідуальному графіку, надається повний доступ до всіх матеріалів курсу засобами платформи Google Workspace або test-d-learn.pnu.edu.ua.
Здобувачі освіти мають можливість на зарахування результатів неформальної освіти з навчальних дисциплін (<https://bit.ly/3r7IGgh>). ОП забезпечує вільний вибір тематики, наукового керівника та методики наукового дослідження, місця проходження практик, індивідуальних дослідницьких проєктів відповідно до інтересів здобувача вищої освіти. Під час виконання навчальних завдань здобувачі освіти мають право вільно обирати теми для досліджень. Особисті погляди викладачів із тих чи інших питань, формальні чи неформальні інституційні практики не є перешкодою для реалізації здобувачами освіти своєї академічної свободи у цих питаннях.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Для студентів першого курсу організовується зустріч з гарантом ОП і викладачами кафедри, на якій гарант презентує стратегію навчання за даною ОП. На початку семестру кожен викладач інформує студентів про зміст і цілі навчальної дисципліни, очікувані результати навчання, ознайомлює з порядком та критеріями оцінювання. Ця інформація подана у силабусах, які розміщені на сайті кафедри (<https://cutt.ly/qCAUczH>).
Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання з окремих ОК надається у постійному доступі здобувачам освіти на платформі Google Workspace в домені pnu.edu.ua, або в системі університетської дистанційної освіти test-d-learn.pnu.edu.ua Положення “Про організацію освітнього процесу та розробку основних документів...” (<https://bit.ly/33N7loD>) передбачає вільний та безоплатний доступ до інформаційних ресурсів. Контрольні заходи проводяться згідно з графіком освітнього процесу в терміни, встановлені робочим навчальним планом. Викладачі вказують час, коли студент може дізнатися свою оцінку, а також спосіб комунікації, та час і спосіб консультування.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Положення “Про студентський науковий гурток, проблемну групу і кафедральний (міжкафедральний) науковий семінар” (<https://bit.ly/3GHBLQt>) визначає форми НДР здобувачів освіти. Здобувачі вищої освіти беруть участь в обговоренні результатів наукових досліджень на семінарах, конференціях, круглих столах, зустрічах з фахівцями-практиками (Приклади: <https://kag.pnu.edu.ua/>).

В університеті щорічно проводиться звітна студентська конференція із публікацією кращих матеріалів у збірнику праць «Єврика». ОК містять індивідуальні завдання, виконання яких вимагають використання дослідницького методу. Дослідження студентів є складовою НДР кафедри лісового і аграрного менеджменту (<https://kag.pnu.edu.ua/>).

Виробнича і науково-дослідна практики є формами, що поєднують дослідницьку та освітню складові навчання і пов'язані з магістерською роботою.

Професорсько-викладацький колектив кафедри проводить активну роботу із залучення студентів до науково-дослідницької діяльності. Студенти регулярно приймають участь у студентських наукових конференціях, діяльності студентських гуртків: «Сучасні технології вирощування сільськогосподарських культур», «Відтворення родючості деградованих ґрунтів».

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Ініціаторами оновлення змісту освітніх компонент ОП можуть бути усі стейкхолдери, які можуть висловити своє бачення, беручи участь у засіданнях кафедри, у спільних зустрічах, в опитуваннях (<https://bit.ly/3nRuIx5>, <https://kmiimn.pnu.edu.ua/contact-feedback/>). Зміни до змісту ОК обговорюються на засіданнях кафедри і в разі їх схвалення вносяться у відповідні силабуси і робочі програми. Гарант Карбівська У.М. є членом журі МАН, член спеціалізованої вченої ради з присудження наукового ступеня доктора наук Д. 27.361.01 при ННЦ "Інститут землеробства НААН".

Під її керівництвом магістрантка Тимків О. у 2019 р. отримала диплом третього ступеня на базі Миколаївського аграрного університету у II турі Всеукраїнської студентської олімпіади з «Агрономії».

Під керівництвом доцента Турака О.Ю. магістрантка Микицей С. отримала диплом другого ступеня на базі Харківського аграрного університету ім. В. Докучаєва у II турі Всеукраїнської студентської олімпіади з ґрунтознавства.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Прийняті в університеті «Стратегія розвитку...» <https://bit.ly/32cW3ST> та Стратегія інтернаціоналізації <https://bit.ly/3GGtBYv> сприяють інтернаціоналізації діяльності здобувачів освіти. Впроваджується програма входження університету у світові рейтинги, підтримуються зв'язки з понад 50 науковими та навчальними закладами світу. НПП отримали доступ до повнотекстових публікацій видавництва Springer Nature, ScienceDirect eBooks, а також до баз даних Scopus та Web of Science. Університет підтримує міжнародний академічний обмін (Еразмус+ KA1), надає інформацію <https://ic.pnu.edu.ua/> про програми академічної мобільності.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Форми контролю у межах навчальних дисциплін ОП регламентують Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<https://cutt.ly/JCAOXIP>), Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти (<https://cutt.ly/DCAP1Bx>) та Положення про моніторинг якості рівня знань здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/vCAP7wW>), Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти <https://cutt.ly/aCAAUNq>. Система оцінювання знань здобувачів освіти з кожної навчальної дисципліни включає поточний, модульний і семестровий (підсумковий) контроль знань, зрізи залишкових знань та атестацію здобувачів освіти. Поточний контроль (у формі усного опитування, експрес-тесту, самостійної роботи, захисту лабораторної роботи тощо) здійснюється під час проведення різних видів навчальних занять і має на меті перевірку знань здобувачів освіти з окремих тем навчальної дисципліни. Оцінки в національній шкалі виставляються в електронних академічних журналах <https://webportal.pnu.edu.ua>. Завданням модульного контролю є перевірка рівня теоретичних знань і практичних навиків з тем, включених до змістових модулів. Форми модульного контролю і система оцінювання рівня знань і вмінь здобувачів освіти визначаються кафедрою та відображаються у силабусі навчальної дисципліни. Семестровий контроль має на меті комплексну перевірку рівня знань і вмінь здобувачів освіти в межах повного обсягу навчальної дисципліни і проводиться у формі екзамену або заліку. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни (сума балів за змістові модулі та екзамен) заноситься в екзаменаційну (залікову) відомість та індивідуальний план навчання здобувача освіти у стобальній шкалі одночасно з переведенням у національну шкалу і шкалу ЄКТС. У підсумкову оцінку допускається враховувати результати неформальної освіти відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти (<https://cutt.ly/tCASuVt>). Підсумковий контроль з виробничої практики дозволяє оцінити рівень фахових компетентностей здобувача освіти з точки зору потенційних працевластувачів. Зрізи залишкових знань проводяться у формі ректорської контрольної роботи з навчальних дисциплін, перелік яких доводиться до відома здобувачів освіти не пізніше, ніж за тиждень до дати проведення. Атестація проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра. Перелічені форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання та формування загальних і фахових компетентностей здобувачів освіти.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень забезпечується п. 8 «Контроль та оцінка якості навчального процесу» Положення "Про організацію освітнього процесу та розробку

основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника” (<https://cutt.ly/NCAS3Rc>), у якому прописані загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, рівні та види контролю. Більш детальну інформацію про оцінювання із конкретної дисципліни студенти отримують із силабусів навчальних дисциплін, в яких наведено необхідну інформацію про систему оцінювання курсу. Система оцінювання модульного контролю за кожною дисципліною є різною, відображається в силабусі та оголошується студентам на першому занятті.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформація про форми контрольних заходів відображається у навчальному плані ОП. Цю інформацію розміщено на сайті кафедри до початку навчального року. Інформацію про форми контролю та критерії оцінювання подано в силабусах, що розміщені на сайті випускової кафедри (<https://cutt.ly/DCADkyc>). На початку семестру, під час першого заняття з дисципліни, викладач інформує здобувачів про кількість аудиторних та самостійних годин навчання, форми підсумкового контролю та подає програмові вимоги до нього. Кожен здобувач має пароль доступу до системи дистанційного навчання, в якій відповідна інформація знаходиться у постійному доступі. Графік поточного контролю відповідає розкладу практичних занять, який знаходиться у відкритому доступі на сайті університету (<http://asu.pnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>). У графіку проведення атестаційних тижнів (сесій), який розміщено також у електронному розкладі, відображено форми підсумкового контролю, які відповідають ОП.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Атестація здійснюється відкрито і публічно, і регулюється Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://cutt.ly/1CAD1Vj>).

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Процедуру їх проведення містять: - Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/LCAFxHL>), -п. 8 «Контроль та оцінка якості навчального процесу» Положення “Про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника” (<https://cutt.ly/OCAFty>). Відповідно до цих документів критерії оцінювання є обов’язковою складовою навчальної програми ОК. На початку семестру викладач повинен ознайомити здобувачів із змістом, структурою, формою екзаменаційної (залікової) роботи, а також із системою та критеріями її оцінювання. Моніторинг обізнаності здобувачів вищої освіти з процедурами проведення контрольних заходів проводять кафедра лісового і аграрного менеджменту шляхом ознайомлення здобувачів освіти із Студентським путівником (<https://bit.ly/3IKWO53>), одним із розділів якого є ознайомлення із нормативно-правовою базою регулювання навчального процесу в університеті. Доступність процедури проведення контрольних заходів забезпечується їх моніторингом та висвітленням на сайтах університету, факультету, кафедри.

Яким чином ці процедури забезпечують об’єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<https://bit.ly/33N7l0D>) визначає критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти і процедуру нарахування балів. Кодекс честі (<https://cutt.ly/ZWWAfBu>) висвітлює загальні морально-етичні принципи для учасників освітнього процесу, якими вони повинні керуватись у своїй діяльності, та відповідальність у випадках порушення академічної доброчесності. Здобувачі освіти поінформовані про критерії оцінювання всіх видів освітньої діяльності (згідно Положення “Про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу...” (<https://bit.ly/33N7l0D>), а також в силабусах ОК. Викладач- екзаменатор керується вищевказаними документами та дотримується об’єктивності, неупередженості при оцінюванні досягнень і результатів навчання здобувачів освіти при проведенні контрольних заходів. Усі контрольні заходи можуть здійснюватись дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій (<https://bit.ly/3g5Bh13>). Процедура запобігання і врегулювання конфлікту інтересів регламентується Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Положення.FR12.pdf>), об’єктивність проведення контрольних заходів в нормується документом “Про запобігання та врегулювання конфлікту інтересів” (<https://bit.ly/3zaJ1yQ>). Випадків конфлікту інтересів за часи реалізації ОП не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Повторне проходження контрольних заходів, регулюється Положенням “Про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника” <https://bit.ly/33N7l0D>, допускається не більше двох разів з кожною дисципліною: один раз викладачеві (талон №2), другий – комісії (талон №3), яка створюється керівником навчального структурного

підрозділу. Якщо здобувач вищої освіти під час складання екзамену при комісії отримав незадовільну оцінку (F, FX), то його відраховують із ЗВО за академічну неуспішність або скеровують (за його згодою) на повторне вивчення навчальної дисципліни, яке регламентується Положенням “Про порядок повторного вивчення дисциплін в умовах ECTS” (<https://bit.ly/342HlPd>).

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Студент має право на оскарження результатів семестрового контролю, це регламентується п.7. Порядок оскарження результатів семестрового (підсумкового) контролю Положення “Про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника” (<https://cutt.ly/LCAFxHL>). Дана процедура вимагає звернутися до керівника структурного підрозділу із вмотивованою заявою щодо оскарження (апеляції) результатів семестрового (підсумкового) контролю, у якій вказується конкретна причина оскарження, не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки. Завідувач кафедри своїм розпорядженням створює апеляційну комісію у складі з трьох викладачів, одним із яких є викладач, дії якого оскаржуються, яка розглядає апеляцію в присутності здобувача впродовж наступного робочого дня після її подання. У випадку виникнення спірних питань, що не можуть бути вирішені іншим способом, апеляційна комісія може запропонувати здобувачу вищої освіти підтвердити рівень своїх знань усно та / або у тестовій формі з використанням ІТ-технологій. Рішення апеляційної комісії є остаточним та оскарженню не підлягає. Оцінки, отримані здобувачем вищої освіти при складанні підсумкової атестації, виставлені екзаменаційною комісією, що присвоює кваліфікацію, оскарженню (апеляції) не підлягають. На даній ОП вищезазначених випадків не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Документи ЗВО, що містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності (<https://cutt.ly/VCAghrB>): 1. Положення про запобігання академічному плагіату <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Наказ-№-655-від-19.10.2015-року.pdf> https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Наказ-№627_27.09.2018.pdf 2. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Положення.FR12.pdf>) 3. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Кодекс.FR12.pdf>. В університеті створено відділ з питань запобігання і виявлення корупції, робота якого передбачає попередження різних проявів корупції, в тому числі і шляхом моніторингу відгуків у соціальних мережах. В університеті діє “Гаряча лінія” з ректором та “Телефон довіри” <https://pnu.edu.ua/тест-2/>.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Усі технологічні рішення, що відображені у документах університету, використовуються і на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. Зокрема, попередження плагіату здійснюється шляхом інформування здобувачів вищої освіти, викладачів і науковців про необхідність дотримання правил академічної етики та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування відповідно до «Положення про запобігання академічного плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Наказ-№627_27.09.2018.pdf). Даним положенням також визначено порядок здійснення заходів з перевірки на академічний плагіат кваліфікаційних робіт. Зокрема, п. 3.4. визначено, що перевірки на академічний плагіат підлягають кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти ступенів «бакалавр» та «магістр». Для виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості університет використовує системи такі як Unicheck <https://unicheck.com/> та Plagiat.pl <https://plagiat.pl>, які рекомендовано МОН України.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Університет популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП через: розробку і доведення до студентів відповідних директивних і методичних документів, розроблених в університеті, зокрема через «Студентський путівник 2021/22» (<https://bit.ly/3IKWO53>) проведення різноманітних заходів, семінарів з кураторами академічних груп, які, в подальшому, проводять відповідну виховну, роз'яснюючу і профілактичну роботу у своїх групах; проведення інструктажів із студентами, які пишуть курсові та кваліфікаційні роботи, статті тощо на дотримання норм про авторське право і суміжні права, академічну доброчесність; створення та розвиток партнерської взаємодії між викладачами і студентами університету тощо. Викладачі кафедри та здобувачі освіти ОП активно долучаються до заходів, зокрема: Заняття “Академічна доброчесність та її вимоги щодо кваліфікаційних робіт” (22.10.2021 р.), Онлайн-семінар «Академічна доброчесність та її інструменти» (21.04.2021 р.) (<https://pnu.edu.ua/?s=доброчес>); Вебінар «Як створити центр забезпечення якості освіти – досвід Університету Ватерлоо» (27 квітня) (<https://academiq.org.ua/povnyu/webinar/>); Круглий стіл «Академічна доброчесність в освітньому середовищі: виклики та практики» (29 квітня) (<https://youtu.be/xYDvLIwLzDk>). Тема про академічний плагіат включена у зміст вивчення дисципліни “Методологія та організація наукових досліджень”. Системи опитувань: "Викладач очима студентів", "Предмет очима студентів" розроблені центром якості університету.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Для розгляду випадків порушення академічної доброчесності в Університеті створена Комісія з питань етики та академічної доброчесності, яка здійснює загальний моніторинг та контроль за дотриманням університетською спільнотою норм та принципів Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Робота комісії регламентується Положенням «Про комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://bit.ly/3IHTqrE>). Комісія розглядає заяви (крім анонімних або безпідставних скарг про поведінку членів університетської громади) та надає консультації студентам і працівникам, які мають сумніви або непевність щодо того, чи їх дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Випадків порушення академічної доброчесності за даною ОП не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Способи забезпечення необхідного рівня професіоналізму НПП під час їх конкурсного відбору зафіксовані у Положенні «Про порядок заміщення посад НПП» (<https://bit.ly/3L4DnX9>) та Положенні «Про конкурсну комісію університету щодо заміщення вакантних посад НПП» (<https://bit.ly/3IL2ImW>). Конкурсний відбір визначається певними критеріями: наявність і рівень наукового ступеня, вченого звання, загальний та науково-педагогічний стаж роботи, кількість наукових праць (особливо тих, що індексуються у наукометричних базах Scopus, Web of Science), методичних розробок, підвищення кваліфікації з відповідного напрямку, тощо. Проведення освітньої діяльності на ОП здійснюється виключно НПП, які мають науковий ступінь та вчене звання, при цьому понад 43% з них мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора, а решта 57% кандидати наук, доценти, середній вік яких 45 років. ЗВО сприяє підвищенню рівня професіоналізму викладачів на ОП шляхом підтримки навчання в докторантурі, зокрема, Карбіська У.М. (2018-2020 рр.) навчалася в докторантурі за спеціальністю 201 Агрономія, а у 2021р. успішно захистила докторську дисертацію. При виборі науково-педагогічних працівників для викладання на ОП враховується відповідність між тематикою їх наукової діяльності, досвідом практичної роботи та змістом навчальних дисциплін. При вирішенні питання яка кафедра та який НПП викладатиме дисципліну у ЗВО керуються «Порядком встановлення відповідності навчальних дисциплін (практик) профілю кафедр університету» (<https://bit.ly/3ueOgzD>).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу на даній ОП в рамках різних форм співпраці (угоди про співпрацю <https://cutt.ly/nCAJRQo>).

Роботодавці залучаються до обговорення ОП, навчального плану та навчальних дисциплін, програм проходження практик, проведення профорієнтаційних заходів та вносять свої пропозиції щодо змісту ОП та навчальних компонентів, логічної послідовності дисциплін у навчальному плані тощо (напр., конференція <https://kag.pnu.edu.ua/>). Для здобувачів освіти організуються зустрічі з гостьовими лекторами, роботодавцями та професіоналами практиками (<https://kag.pnu.edu.ua/>).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Співпраця з роботодавцями в освітньому процесі відбувається на основі Закону України «Про залучення роботодавців до підготовки та перепідготовки кадрів, освітніх і наукових процесів» та Статуту Університету, де у пункті (13) зазначено, що залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу відбувається в основному при забезпеченні практичної підготовки студентів, а саме під час проходження виробничої практики, підготовки кваліфікаційної роботи. (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/statut.pdf>).

При реалізації освітньої програми залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу відбувається здебільшого в забезпеченні практичної підготовки студентів, а саме під час проходження практики на виробництві та при підготовці кваліфікаційної роботи.

Студенти мають можливість безпосередньо перейняти досвід у потенційних роботодавців, визначити пріоритети у навчанні з огляду на специфіку виробничих умов діяльності.

Підготовка кваліфікаційних робіт передбачає опрацювання наукових і навчально-методичних матеріалів, спілкування з фахівцями певної галузі тощо.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП, мотивуючи їх як професійно, так і фінансово, що регламентується «Положенням про стажування та підвищення кваліфікації ...» (<https://bit.ly/343WJdZ>), «Положенням про заохочувальні відзнаки ...» (<https://bit.ly/3s5t8sC>); «Положенням про порядок надання творчих відпусток ...» (<https://bit.ly/3rdkCJ6>); «Положенням про підтримку наукових і науково-педагогічних працівників університету за публікації, які індексуються наукометричними базами даних...» (<https://nauka.pnu.edu.ua/положення/>). Серія семінарів, які проводилися в НПП через PNU EcoSystem, що були організовані університетом безкоштовно. Їх можна знайти у пошуку на сайті університету (наприклад по цифровій

грамотності, але були і інші). Викладачі, які мають найвищий рейтинг згідно рейтингової самооцінки, одержують ректорські надбавки до посадового окладу. Зокрема, проф. Карбівська У.М. впродовж 2019-2020 та 2020-2021 н.р. ввійшла в п'ятірку кращих науково-педагогічних працівників факультету природничих наук та була премійована.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Система заохочення викладачів описана у Положенні “Про підтримку наукових і науково- педагогічних працівників університету за публікації, які індексуються наукометричними базами даних Scopus та Web of Science” (<https://nauka.pnu.edu.ua/положення>), наприклад проф. Карбівська У.М. у 2020-2021 н.р. навчальне навантаження зменшене на 27 год., а вик. Григорів Я.Я. - на 8 год. В 2021-2022 н.р. цим викладачам навантаження зменшено на 20 годин.

Відповідно до Положення “Про підготовку студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» до Всеукраїнської студентської олімпіади...” (<https://bit.ly/3ALdBlC>). Зокрема, проф. Карбівській У.М., та доц. Тураку О.Ю. навчальне навантаження було зменшене на 20 год. у 2019-2020 н.р.

Для завершення роботи над дисертаціями, написання підручників, монографій викладачеві надається творча відпустка (<https://nauka.pnu.edu.ua/положення/>). ЗВО власним коштом видає монографію здобувачам ступеня доктора наук. Кращих науково-педагогічних працівників нагороджують відзнаками університету, що регламентується Положенням “Про заохочувальні відзнаки...” (<https://bit.ly/3s5t8sC>). Зокрема, проф. Волощук М.Д., проф. Карбівська У.М., та доц. Турак О.Ю. були нагороджені почесними грамотами (<https://kag.pnu.edu.ua/>).

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Наявні фінансові та матеріально-технічні ресурси ЗВО дозволяють повною мірою забезпечити досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Фінансові ресурси ОП формуються відповідно до Статуту та інших нормативних документів ЗВО і забезпечують успішну реалізацію ОП. Базою для підготовки здобувачів ОП є 3 мультимедійні аудиторії, 4 спеціалізованих кабінети, а також для викладання окремих дисциплін використовуються 1 спеціалізована лабораторія агролісівнича, комп'ютерна лабораторія. Наукова бібліотека ЗВО <http://lib.pnu.edu.ua> укомплектована необхідними інформаційними ресурсами, навчально-методичними, науковими матеріалами, періодичними виданнями <https://journals.pnu.edu.ua/>, електронною бібліотекою та електронним репозитарієм dSPACE. Комп'ютерні лабораторії <https://cit.pnu.edu.ua/> забезпечують підготовку здобувачів освіти з використанням сучасних технологій та програмного забезпечення (ПК, мультимедійні проектори). До послуг студентів Центр інноваційних освітніх технологій «PNU EcoSystem» <https://ciot.pnu.edu.ua>, проєктноосвітній центр «Агенти змін» <http://agencyzmin.pnu.edu.ua/ua>, молодіжний центр «PARAGRAPH» <https://paragraph.if.ua>. В ЗВО розгорнута платформа Google Workspace в домені pnu.edu.ua, що дозволяє створити єдиний захищений освітньо-інформаційний простір для здобувачів ОП. Навчально-методичне забезпечення охоплює всі ОК ОП, забезпечуючи досягнення визначених цілей та ПРН. Відповідні матеріали розміщуються переважно на платформі Google Workspace i/або в системі test-d-learn.pnu.edu.ua.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Освітнє середовище у ЗВО задовольняє потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП, що виражається у: 1) безперешкодному доступі до матеріально-технічного обладнання комп'ютерних лабораторій на протязі робочого дня і навчально-методичного забезпечення (наукова та електронна бібліотеки); 2) підтримці реалізації студентами індивідуальної освітньої траєкторії (курси за вибором студента, неформальна освіта, академічна мобільність, навчання за індивідуальним графіком, платформи дистанційної освіти Google Workspace, test-d-learn.pnu.edu.ua) можливості користування необхідною для навчання та рекреації інфраструктурою (вільний доступ до Wi-Fi у навчальних корпусах, гуртожитки, їдальні, медпункт, спорткомплекс, тощо); 4) функціонуванні студентського профкому (<http://profkom.if.ua/>) та сенату (<https://senat.pnu.edu.ua/>); 5) наявності актуального студентського путівника (<https://cutt.ly/IrKxIor>); 6) функціонуванні навчально-виробничої лабораторії виховної та психолого-педагогічної роботи, яка для забезпечення комфортних і безпечних умов навчання реалізує дієву систему заходів (<https://vppr.pnu.edu.ua/2018/06/14/загальноуніверситетський-план-вихов/>) для студентів ЗВО та регулярних анкетувань з питань їх потреб та інтересів.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я (включаючи психічне здоров'я) здобувачів вищої освіти ОП визначається стратегією розвитку ЗВО і регулюється чинним законодавством, діючими нормативно-правовими актами і конвенціями, наказами ректора <https://vppr.pnu.edu.ua/безпечність-освітнього-процесу>. Згідно вимог статті 18 Закону України «Про охорону праці», Положення “Про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти” двічі на рік проводиться вступний і повторний інструктаж зі студентами з метою контролю збереження життя і здоров'я здобувачів, здійснення заходів

цивільного захисту, попередження надзвичайних ситуацій, а також дотримання правил пожежної безпеки, електробезпеки, охорони здоров'я, поводження з незнайомими предметами та людьми (<https://bit.ly/3u6FJi5>). Функціонує штаб цивільного захисту ЗВО (<https://bit.ly/35szJ8V>). Для здобувачів освіти ОП забезпечуються здорові і безпечні умови перебування в навчальних корпусах, аудиторіях, лабораторіях, створюється оптимальний режим роботи і навчання. В ЗВО введено в дію Інструкцію з охорони праці №96 під час роботи в умовах карантину, під час захворювань на коронавірусну хворобу COVID-19 (<https://bit.ly/3s3QFKy>). Проведення Психологічних опитувань щодо морально-психологічного клімату проводиться спеціалістами Навчально-виробничої лабораторії та психолого-педагогічної роботи <https://vvprr.pnu.edu.ua/>.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Згідно Статуту ЗВО здійснюється підтримка здобувачів вищої освіти в освітній, організаційній, інформаційній, консультативній та соціальній сферах. Організаційні механізми реалізуються через студентське самоврядування, яке забезпечує комунікацію здобувачів освіти з адміністрацією ЗВО, забезпечує захист їх прав та інтересів. Навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи здійснює заходи, спрямовані на покращення взаємодії та взаємодопомоги у вирішенні освітніх, культурних, правових та інших проблем студентів (<https://bit.ly/3uc2X6m>). В ЗВО діє інститут кураторів. Студент отримує організаційну, інформаційну та консультативну підтримку через посередництво кафедр, деканату, офіційний сайт факультету, кафедри, сторінки у соціальних мережах, а також засобами інформаційно-освітнього середовища Google Workspace, організованого для здобувачів ОП. Існує гаряча лінія із ректором, телефон довіри (<https://bit.ly/3IErEwi>) та проводяться брифінги ректора (<https://pnu.edu.ua/?s=бриф>). Підтримка здобувачів освіти здійснюється через надання матеріальної допомоги та стипендій, соціальних та академічних, недержавних. Неодноразово магістранти отримували стипендії за досягнуті результати, зокрема студентка Вікторія Філіпашко була стипендіатом недержавної стипендії Благодійного фонду «Повір у себе» (Україна).

Відповідно до результатів опитувань (<https://bit.ly/3o5dnkk>) рівень задоволеності здобувачів вищої освіти освітньою підтримкою становить: здобувачі – 4,44, адміністрація – 4,83; викладачі – 4,67, роботодавці – 4,83, випускники – 5,0.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Згідно п. 3.4.3. Статуту ЗВО <https://bit.ly/3u05jzl> ЗВО зобов'язаний створювати необхідні умови для здобуття вищої освіти особам з особливими освітніми потребами (ООП). Особи з ООП мають право на безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах із використанням технологій, що враховують обмеження діяльності, зумовлені станом здоров'я. Будівлі, споруди, приміщення ЗВО відповідають вимогам доступності згідно з державними будівельними нормами і стандартами для потреб осіб з ООП. Проектування та реконструкція споруд і приміщень ЗВО здійснюється з урахуванням потреб осіб з ООП. У архітектурному середовищі корпусів університету забезпечено своєчасне розпізнавання орієнтирів; універсальний дизайн, облаштування елементами доступності, використання засобів інформування та елементів безбар'єрності. Наявність пандусів, підйомників для людей з обмеженою мобільністю, ліфтів (<https://bit.ly/3uavTvF>) забезпечує доступ до ЗВО особам з ООП. ЗВО забезпечує належні умови для реалізації права на освіту особами з ООП, наявна інфраструктура і служби супроводу (<https://bit.ly/3G5qBnv>). Правилами прийому ЗВО визначено спеціальні умови участі в конкурсному відборі вступників з ООП. Студенти, що мають інвалідність, та матері дітей до 1 року можуть навчатися за індивідуальним графіком (<https://bit.ly/3GX71et>). Серед здобувачів вищої освіти на ОП осіб з особливими освітніми потребами до цього моменту не було.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Відповідно до Конституції кожен має право на свободу та особисту недоторканість. У разі наявності скарги, що пов'язана з сексуальними домаганнями чи дискримінацією, постраждала особа повинна звернутися в деканат та/або поліцію. Згідно Листа МОН України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 р. № 2657-VIII та на виконання наказів ректора «Про заходи з метою попередження булінгу та насильства в освітньому просторі» (<https://cutt.ly/BtoetTu>), «Про створення комісії» (<https://cutt.ly/ntoerwD>) були розроблені та запроваджені змістовні алгоритми превентивно просвітницької та методично-настановчої діяльності в академічних групах з професорсько-викладацьким складом та заступниками з виховної роботи усіх структурних підрозділів ЗВО. Розроблена пам'ятка для кураторів «Університет – територія без насильства» (<https://cutt.ly/stoeeqi>). Діяльність університету з питань запобігання та виявлення корупції здійснюється на основі чинного законодавства України, зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правил щодо усунення наслідків корупційних правопорушень (<https://cutt.ly/jtoewej>). У ЗВО є відділ запобігання та виявлення корупції в університеті. Про порушення можна повідомити, надіславши листа на електронну скриньку rector@pnu.edu.ua /або «Гаряча лінія» з ректором та «Телефон довіри» (<https://cutt.ly/4towbro>). Згідно пункту 3.1 «Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (<https://cutt.ly/Ttoq1ol>) за порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники університету можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: відмова у присудження наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення

присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання; відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади; звільнення з навчального закладу. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з навчального закладу; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих навчальним закладом пільг з оплати навчання. Відповідних випадків під час реалізації даної ОП не було.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

В ЗВО створено Положення про освітні програми у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Нова редакція) (введено в дію наказом ректора № 146 від "29" березня 2022 року; із внесеними змінами наказом ректора від 16 червня 2022 р., № 278, від 14 липня 2022 р., № 337), відповідно до якого визначається система розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу та перегляду освітніх програм незалежно від форми навчання (очна, заочна) (<https://cutt.ly/DCAZEE4>). Деякі аспекти процедури розроблення ОП представлено у Методичних рекомендаціях з розробки освітньо-професійних і освітньо-наукових програм та навчальних планів першого і другого рівнів вищої освіти» (<https://cutt.ly/ZeY51qx>), Методичному посібнику "Освітня програма: від започаткування до акредитації" (<https://bit.ly/3nTfnMu>) та у "Положення про кадрове забезпечення освітніх програм та кадрове забезпечення освітнього процесу освітніх програм у ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (введено в дію наказом ректора № 146 від 23.03.2022 р.) <https://cutt.ly/gCAZk1Y>. У ЗВО функціонує Центр забезпечення якості (<https://pnu.edu.ua/центр-забезпечення-якості/>) і внутрішня система управління якістю університету для здійснення моніторингу освітньої діяльності, діє Положення "Про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://cutt.ly/mj1C6Va>).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Процедури періодичного перегляду (удосконалення) ОП в ЗВО регулюються Положенням "Про освітні програми ..." <https://cutt.ly/oCAZtEM> Освітню програму переглядають щонайменше один раз у три роки, згідно цього положення, до даної ОП останні зміни були внесені у 2022 році.

ОПП другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Агрономія» у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника вперше була ліцензована у 2009 р. (рішення ДАК від 02 липня, протокол № 79). Згідно Сертифікату про акредитацію (Серія НД № 0991546), виданого Міністерством освіти і науки України за підписом міністром Л.М.Гриневич від 11 вересня 2017 року, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» відповідно до рішення ДАК від 10 березня 2011 року, протокол № 86 (наказ МОН України від 31.03.2011 № 764-Л) в галузі знань (спеціальності) 20 Аграрні науки та продовольство 201 Агрономія визнано акредитованим за рівнем магістр. Термін дії сертифіката до 1 липня 2021 року (на підставі наказу МОН України від 19.12.2016 р. № 1565).

2016 року освітньо-професійна програма була запроваджена відповідно до постанови КМУ «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 р. № 266. ОПП затверджена на засіданні кафедри 28.06.2016 р. (протокол № 20), Вченою радою факультету природничих наук від 30.06.2016 р. (протокол № 10) та Вченою радою ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (протокол № 7 від 30.08.2016 р.).

В червні 2020 року освітньо-професійну програму переглянуто і затверджено на засіданні кафедри (протокол №13 від 30.06.2020 р.), Вченої ради факультету природничих наук від 24.09.2020 р. (протокол № 1) та Вченою радою ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (протокол № 7 від 31.08.2020 р.).

У 2021 року ОПП приведена у відповідність до стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня освіти, галузі знань 20 – Аграрні науки та продовольство, затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 17.11.2020 р. № 1420; розглянута та затверджена Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 6 від «24» червня 2021 року), надано чинності наказом ректора № 75/06-05-с від «24» червня 2021 р. та введена в дію з «01» вересня 2021 року.

У 2022 році освітню програму оновлено з врахуванням пропозицій стейкхолдерів; розглянута та затверджена Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 07 від «31» серпня 2022 року), надано чинності наказом ректора № 75/06-05-с від «31» серпня 2022 р. та введена в дію з «01» вересня 2022 року.

Зміни ОП: включена дисципліна «Ділова іноземна мова», пов'язана з вивченням англійської мови та можливістю використовувати міжнародні інформаційні ресурси для вирішення завдань професійної діяльності та забезпеченні освітнього процесу.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі вищої освіти залучаються до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості шляхом проведення опитувань щодо змісту ОП, участі у обговоренні ОП на вчених радах факультету, засіданнях кафедри (протокол засідання кафедри № 11 від 18.05.2021 р.), участі у зустрічах зі стейкхолдерами ОП. Зокрема, при оновленні ОП взято до уваги пропозиції здобувачів освіти щодо введення ОК1 Ділова іноземна мова. Анкети для опитування здобувачів розміщуються на сайті Центру забезпечення якості ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://pnu.edu.ua/центр-забезпечення-якості/>). Опитування проходять всі студенти, які навчаються на відповідній ОП.

Здобувачі вищої освіти можуть надати свої пропозиції до ОП, заповнивши опитувальник, який розміщений на сайті кафедри <https://cutt.ly/iCA2Mxo>, побажання студентів враховуються, про що подається інформація на сайті кафедри.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Представники студентства входять до складу Вченої ради університету, через яку мають можливість впливати на всі рішення в університеті (<https://pnu.edu.ua/склад-вченої-ради/>) Положення про Вчену раду ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (схвалено Вченою радою 27.01.2015 року протокол № 1 та введене в дію наказом ректора 27.01.2015 року № 33, <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/09/Положенняпро-Вчену-раду-універсиD.pdf>). До складу ректорату входять голова профкому та сенатор студентського сенату. Рада з якості включає двох представників Студентського Сенату. Це дозволяє представникам студентського самоврядування брати активну участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП. Голова Студентського сенату та профорг факультету природничих наук беруть безпосередню участь у обговоренні та затвердженні ОП як члени Вченої ради факультету. Також вони беруть участь у обговоренні результатів контролю знань здобувачів ОП та формуванні рейтингів як члени стипендіальної комісії. Студентський сенат та профком проводять моніторинг дотримання графіку навчального процесу, розкладу занять та рівня завантаженості здобувачів вищої освіти ОП. Представники Студентського Сенату Семчук Т. І. є членами ради з якості (<https://cqa.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/149/2020/10/наказ-280.pdf>).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Роботодавці беруть участь в обговоренні ОП, зокрема мають можливість залишати свої відгуки й рецензії на ОП та відгуки щодо якості підготовки студентів через форму на сайті кафедри (<https://cutt.ly/KCALlMl>). Зокрема, отримано рецензії-відгуки на ОП від директора Приватного фермерського господарства «Поточище», директора сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу «Оболоня», директора ТзОВ «Долина-Агро», директора ФГ «Плеяда», директора Епіцентр К тощо (<https://cutt.ly/GCALq2M>). Роботодавці, залучені безпосередньо до керівництва виробничою практикою на місцях проходження практик, дають характеристику студентам-практикантам та аналізують рівень сформованості професійних компетентностей студентів, надають рекомендації щодо удосконалення процесу навчання. На основі акумульованої інформації здійснено перегляд та коригування ОП. Кафедра підтримує тісний зв'язок з ЗСО міста та області щодо комунікації у напрямку покращення якості підготовки вчителів інформатики і постійного удосконалення ОП. На сайті університету розміщені опитувальники для різних груп стейкхолдерів, у тому числі роботодавців (<https://forms.gle/2gvzct9K5EZ3oB27>). Результати анкетувань доводяться до відома викладачів ОП та обговорюються на засіданнях кафедри.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП проводяться шляхом контактів з випускниками кафедри та їх усного опитування щорічно щодо працевлаштування і місця роботи.

На сайті кафедри є розділ «Випускники кафедри» представлена інформація про успішних випускників (<https://kag.pnu.edu.ua/>).

Моніторинг кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП здійснюється працівниками випускової кафедри шляхом особистих контактів з випускниками, через використання соціальних мереж (сторінки факультету у Facebook <https://cutt.ly/oCA3qGG>, сторінки кафедри у Facebook <https://cutt.ly/7CA3pTA>, організацію зустрічей з випускниками ОП (<https://kag.pnu.edu.ua/>)) Постійно відбувається сталий обмін досвідом між випускниками та НПП і здобувачами вищої освіти. Комунікація з випускниками ОП здійснюється також через форму для опитування (<https://cutt.ly/iCAKXlu>).

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

ЗВО здійснює систематичний моніторинг забезпечення якості надання освітніх послуг структурними навчальними підрозділами університету. Проводиться також внутрішній аудит роботи кафедр з питань навчально-методичного забезпечення освітнього процесу. За результатами останнього внутрішнього аудиту роботи випускової кафедри даної ОП суттєвих недоліків не виявлено. У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості було надано рекомендацію щодо оформлення силабусів відповідно до нормативних документів ПНУ, передбачити оновлення джерел літератури в т.ч. з використання наукових праць членів групи забезпечення освітнього процесу, а

також було надано рекомендацію щодо посилення роботи із випускниками.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Процедура удосконалення ОП супроводжується врахуванням зауважень та пропозицій, висловлених за результатами останньої акредитації спеціальності «Агрономія» освітньо- кваліфікаційного рівня магістр (2020 р.). Усі релевантні до даної ОП зауваження, пропозиції, висловлені в процесі акредитації, враховано при останньому оновленні ОП (2022 р.). Це оновлення стосувалося структури навчального плану ОП, специфіки формування вибіркової компоненти, циклу практичної підготовки, переліку конкретних навчальних дисциплін, перерозподілу видів навчальних занять (лекційних, лабораторних, практичних), перенесено терміни проходження виробничих практик. В організаційному плані відповідно до пропозицій акредитаційної комісії від 2020 р.: Посилено роботу професорсько- викладацького складу щодо публікації наукових статей, що індексуються у міжнародних виданнях (в середньому за рік викладачі кафедри публікують 1-2 статті у Scopus і WoS) Посилено кадровий склад, який забезпечує ОП. Зокрема, у робочу групу введено доктора економічних наук, професора ЗВО Шеленко Д.І. і доцента кафедри іноземних мов Титунь О.Л. Щороку екзаменаційна комісія після захисту магістерських робіт рекомендує кращих випускників до навчання в аспірантурі.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП через опитування щодо різних аспектів функціонування даної ОП (<https://forms.gle/jjegZQuCAL2fjvff6>), обговорення проблеми якості ОП на засіданнях кафедри, Вченої ради факультету, роботи науково-методичних рад факультету, університету, призначення експертних груп з різних кафедр університету для оцінки якості ОП. Відповідно до Положення про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://cutt.ly/mj1C6Va>) проводяться внутрішні аудити освітніх програм комісіями, до складу яких входять представники різних структурних підрозділів університету.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

За структурними підрозділами ЗВО встановлений наступний розподіл відповідальності у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/gCAKUtz>) (наказ ректора університету №496 від 17.09.2020 року): Центр забезпечення якості – визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; Рада з якості – формування політики і цілей у сфері якості та планування дій для їх досягнення; внесення пропозицій керівництву ЗВО щодо покращень у системі внутрішнього забезпечення якості; Науково-методична рада – здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; Центр соціальних досліджень – щорічне опитування стейкхолдерів та регулярне оприлюднення результатів опитувань; Науково-дослідна частина – забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; Центр дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності – забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною ОП; Інформаційно-обчислювальний центр – забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; кафедри Університету – забезпечення публічності інформації про ОП, ступені вищої освіти та кваліфікації; деканати (дирекції) – забезпечення співпраці із стейкхолдерами,

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюють: Статут ЗВО (<https://bit.ly/3u05jzl>), Положення про принципи діяльності навчально-наукових підрозділів, Положення про заохочувальні відзнаки, Положення про надання творчих відпусток, Положення про підтримку НПП, які публікують праці, що входять до наукометричних баз, Положення про порядок присвоєння вчених звань НПП, Положення про порядок призначення на посаду декана факультету, директора навчально-наукового інституту (інституту), директора коледжу та керівника територіально відокремленого структурного підрозділу, Положення про порядок заміщення посад НПП, Положення про рейтингове оцінювання ефективності роботи НПП, Положення про рейтингове оцінювання ефективності роботи кафедри, Колективний договір. Документи оприлюднені на сайті ЗВО у вкладці «Публічні документи» (<https://pnu.edu.ua/документи/>), нормативні документи представлені на сторінці навчально-методичного відділу (<https://bit.ly/35uyv8f>) : Положення про винагороди студентам, Положення про підготовче відділення для іноземних громадян, Положення про запобігання академічному плагіату, Положення про організацію освітнього процесу, Положення про порядок повторного вивчення дисциплін, Положення про порядок проведення внутрішніх аудитів системи управління якістю, Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти. Доступність інформації забезпечують також оприлюднені на сайті кафедри студентський путівник (<https://cutt.ly/cCA3Pn7>) та путівник для науковця (<https://cutt.ly/sCJSDXb>).

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<https://nmv.pnu.edu.ua/>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<http://surl.li/czmbx>

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Беручи до уваги високі вимоги сучасного ринку праці до професійного розвитку фахівців, високу динаміку, необхідність орієнтації магістрів на його конкретні сегменти, можна окреслити сильні та слабкі сторони ОП.

Сильні сторони ОП:

- Сьогодні Прикарпатський університет посідає друге місце серед закладів вищої освіти України у міжнародному рейтингу SciMago Institutions Rankings 2022, складовими якого є наукові результати, інноваційна та соціальна діяльність. Також ПНУ займає 10-е місце в рейтингу вітчизняних закладів вищої освіти за показниками міжнародної наукометричної бази даних Scopus та 12-е місце в Webometrics Ranking of World Universities. Прикарпатський впродовж кількох років поспіль знаходиться у ТОП-10 кращих класичних університетів України, ТОП-10 кращих закладів вищої освіти західного регіону України та є ЛІДЕРОМ рейтингу закладів вищої освіти Івано-Франківської області. Це свідчить про високий рівень надання освітніх послуг та умов для самореалізації у студентів даної ОП;
- відповідність ОП стратегічним цілям університету, регіональному контексту та вимогам інноваційних напрямків розвитку освіти;
- ОП відповідає перспективним напрямкам розвитку ведення сільського господарства в регіоні;
- високий дефіцит кваліфікованих фахівців в галузі сільського господарства є вагомим мотиваційним аспектом провадження ОП, особливо у сьогоднішній військовий час;
- поєднання наукової, дослідницької та практичної складових ОП;
- залучення заінтересованих сторін (стейкхолдерів) до розробки, впровадження та перегляду ОП;
- поєднання різноманітних форм організації та контролю навчального процесу здобувачів при формуванні їх індивідуальної траєкторії;
- забезпечення участі здобувачів в студентських олімпіадах, конференціях, круглих столах та семінарах;
- у програмі застосована міждисциплінарна інтеграція, що реалізовується через міждисциплінарні лекції, теоретичні комплексні бесіди, вирішення завдань із широким міждисциплінарним контекстом;
- наявність інформаційної підтримки освітньої діяльності (бібліотеки, репозитарій, база дистанційного навчання, читальні зали з відповідним обладнанням).

Слабкі сторони ОП:

- відсутність програми подвійних дипломів, проте ведеться робота професорсько-викладацького складу у даному напрямку;
- недостатнє охоплення магістрантів ОП у підготовці наукових публікацій у виданнях, які індексуються у наукометричних міжнародних базах (WoS, Scopus);
- загальні тенденції зниження популярності ролі агронома і відтік абітурієнтів у сферу землекористування та закордонні вузи.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

На найближчі 3 роки перспективи розвитку даної ОП наступні:

ОП має всі можливості забезпечити підготовку висококваліфікованих агрономів, які здатні виконувати наукові дослідження у аграрному секторі та забезпечувати надання освітніх послуг з сільського господарства у господарствах різних форм власності в Івано-Франківській області та за її межами. В ПНУ налагоджена ефективна система забезпечення якості освіти та освітнього процесу, що дозволяє вдосконалювати зміст та наповнення освітніх компонентів ОП відповідно до вимог ринку праці із урахуванням інноваційних тенденцій підготовки агрономів. Перспективи розвитку ОП полягають у подальшому впровадженні інновацій в освітній процес, оновлення методик викладання, розвитку дуальної та дистанційної освіти, інтернаціоналізації та підтримці академічної мобільності, поглибленні співпраці зі стейкхолдерами, як наслідок, підвищенні якості освіти в рамках ОП. Реалізація окреслених перспектив розвитку ОП передбачає проведення відповідних заходів. З метою покращення змістовного наповнення ОП та підвищення ефективності підготовки фахівців планується здійснити наступні заходи: активізувати залучення до процесу вдосконалення ОП здобувачів вищої освіти та роботодавців, успішних випускників минулих років; активізувати участь здобувачів освіти у програмах міжнародної академічної мобільності; збільшити контингент здобувачів вищої освіти на ОП шляхом активізації інформаційної та профорієнтаційної роботи; посилити практичну складову ОП на основі розширення баз проходження виробничих практик; активізувати залучення до освітнього процесу професіоналів-практиків; покращити матеріально-технічне

забезпечення ОП. Для викладачів кафедри та інших НПП, залучених до викладання на даній ОП, передбачається необхідність підвищення рівня показників у міжнародних наукометричних базах Scopus і Web of Science, участі у міжнародних наукових проєктах.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: ЦЕПЕНДА ІГОР ЄВГЕНОВИЧ

Дата: 12.09.2022 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
OK1 Ділова іноземна мова	навчальна дисципліна	<i>OK1 Силабус ДІМ.pdf</i>	44LMZChBVOB8qtx7aXZjW+zVot2q79qIJkYC3FufuTc=	
OK2 ГІС агроландшафтів і основи геостатистики	навчальна дисципліна	<i>OK2 Силабус ГІС.pdf</i>	gXAL69OhJAC+HVPXtqYmZ64EfkeRB5zFsTg8noFykM=	ПК: Intel Pentium (R) CPU G630/2.7GHz/2Gb/320Gb Операційна система: Excel
OK3 Радіоекологія	навчальна дисципліна	<i>OK3 Силабус РЕ.pdf</i>	hJK6Pjrv5xC6eJcK2CJbydOXEQHhkh+3BNz2svHwU70=	Мультимедійний проектор BenQw1070
OK4 Методологія та організація наукових досліджень	навчальна дисципліна	<i>OK4 Силабус МОНД.pdf</i>	yfwFF53907QnWxj4XWMpotGyTYM200ucxYGVJunUjNE=	Мультимедійний проектор BenQw1070
OK5 Комп'ютерні технології програмування родючості ґрунтів і врожайності сільськогосподарських культур	навчальна дисципліна	<i>OK5 Силабус КТПРГІВЗГК.pdf</i>	iksG71Aoc7kBRar9JSlcCQ76MrrBKTv33G1yIRN5EgE=	ПК: Intel Pentium (R) CPU G630/2.7GHz/2Gb/320Gb Операційна система: Excel
OK6 Управління ґрунтовими режимами в умовах Західного регіону	навчальна дисципліна	<i>OK6 Силабус УТРвУЗР.pdf</i>	kombgLux7VANc6bCv9mt4lGclQl6/jq5t9tDCDL4oUM=	Мультимедійний проектор BenQw1070
OK7 Охорона ґрунтів і відновлення їх родючості в умовах Західного регіону	навчальна дисципліна	<i>OK7 Силабус ОГІВРвУЗР.pdf</i>	1mIGCj+QEex1XS6xlDSMgk9BR+/kSBlpfNI/oiW22Uw=	Мультимедійний проектор BenQw1070
OK8 Якість ґрунтів, стандартизація і сертифікація продукції	навчальна дисципліна	<i>OK8 Силабус ЯГСіСП.pdf</i>	E2RcWopQQrLIHIEWrJo1+psBHJ1IoIxJAFn/ch/GMc=	Мультимедійний проектор BenQw1070
OK9 Управління живленням у закритому ґрунті за крапельного зрошення	навчальна дисципліна	<i>OK9 Силабус УЖЗГКЗ.pdf</i>	EC3vLnVHv7h5QkL+EglAwiWWKxmfSdyMCZHW3F4/YU=	Мультимедійний проектор BenQw1070
OK10 Агрохімсервіс	навчальна дисципліна	<i>OK10 Силабус АХС.pdf</i>	zGk3efmxJo8gIivnT3V4kKd+U/S4fPZ510OuYNbE7xY=	Мультимедійний проектор BenQw1070
OK11 Оцінка земель	навчальна дисципліна	<i>OK11 Силабус ОЗ.pdf</i>	yXuGPRmYY82jIoBRMbUb7Q/Degolmc6j2AboEq/Xukk=	Мультимедійний проектор BenQw1070
OK12 Виробнича практика	практика	<i>OK12 Силабус ВП.pdf</i>	hctCrP9zxHtsWoNvZMLBWQFs2OvnJPN3mMBITUWiUaA=	
OK13 Науково-дослідна практика, магістерська робота (проект)	практика	<i>OK13 Силабус НДП.pdf</i>	uPpGWIG21Z5B/rVehGNQW986EVUEWi/dZLrfu6b/51E=	
OK28 Агестация	підсумкова агестация	<i>OK28 Силабус Ам.pdf</i>	1PpCcAjNjYf5EEZyVLivXhgdJNaKFe596g4kaD8tvyQ=	Мультимедійний проектор BenQw1070

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності

для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
170971	Карбівська Уляна Миронівна	Професор, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом доктора наук ДД 011578, виданий 29.06.2021, Диплом кандидата наук ДК 009440, виданий 26.09.2012, Атестат доцента 12ДЦ 033539, виданий 25.01.2013	19	ОК3 Радіоекологія	Досягнення у професійній діяльності (відповідно до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності*) 1,3,4,5,7,8,14,19, 20 п.1. (публікації у фах. виданнях, Scopus), п.3. (навч. посібники), п. 4 (навч.-метод. посібники), п. 5 (захист дисертації), п. 7 (участь в атестації наукових кадрів), п. 8 (виконання функцій відповідального виконавця НДП), п. 14. (Керівництво призерами Всеукр. Олімпіади), п.19. (участь у проф. об'єднанні), п.20 (досвід практич. роботи)
364066	Дмитрик Павло Миколайович	Доцент, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом спеціаліста, Чернівецький державний університет імені Ю. Федьковича, рік закінчення: 1999, спеціальність: 070402 Біологія, Диплом кандидата наук ДК 047797, виданий 02.07.2008, Атестат доцента 12ДЦ 044735, виданий 15.12.2015	15	ОК2 ГІС агроландшафті в і основи геостатистики	Досягнення у професійній діяльності (відповідно до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності*) 4,8,12,19,20 п.4. (навч.-метод. матеріали), п.8. (виконання функцій відповідального виконавця НТП), п.12 ((апроб. публікації), п.19. (участь у проф. об'єднанні), п.20 (досвід практич. роботи)
18800	Титунь Оксана Леонідівна	Доцент, Основне місце роботи	Кафедра іноземних мов	Диплом спеціаліста, Запорізький державний університет, рік закінчення: 2001, спеціальність: 030502 Англійська мова та література, Диплом	19	ОК1 Ділова іноземна мова	Досягнення у професійній діяльності (відповідно до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності*) 1,4,19 п.1. (публікації у фах. виданнях), п. 4 (навч.-метод. посібники), п.19. (участь у проф.

				кандидата наук ДК 021097, виданий 03.04.2014, Атестат доцента 12ДЦ 046317, виданий 25.02.2016			об'єднанні)
170971	Карбівська Уляна Миронівна	Професор, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом доктора наук ДД 011578, виданий 29.06.2021, Диплом кандидата наук ДК 009440, виданий 26.09.2012, Атестат доцента 12ДЦ 033539, виданий 25.01.2013	19	ОК9 Управління живленням у закритому грунті за крапельного зрошення	Досягнення у професійній діяльності (відповідно до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності*) 1,3,4,5,7,8,14,19, 20 п.1. (публікації у фах. виданнях, Scopus), п.3. (навч. посібники), п. 4 (навч.-метод. посібники), п. 5 (захист дисертації), п. 7 (участь в атестації наукових кадрів), п. 8 (виконання функцій відповідального виконавця НДП), п. 14. (Керівництво призерами Всеукр. Олімпіади), п.19. (участь у проф. об'єднанні), п.20 (досвід практич. роботи)
231592	Григорів Ярослава Ярославівна	Викладач, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом спеціаліста, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2006, спеціальність: 130101 Агрохімія і грунтознавство , Диплом кандидата наук ДК 029837, виданий 30.06.2015	4	ОК8 Якість грунтів, стандартизація і сертифікація продукції	Досягнення у професійній діяльності (відповідно до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності*) 1,3,4,8,19,20 п.1. (публікації у фах. виданнях, Scopus), п.3. (навч. посібники), п. 4 (навч.-метод. посібники), п. 8 (виконання функцій відповідального виконавця НДП), п.19. (участь у проф. об'єднанні), п.20 (досвід практич. роботи)
68953	Шеленко Діана Іванівна	Професор, Основне місце роботи	Економічний факультет	Диплом спеціаліста, Прикарпатськ ий університет імені Василя Стефаника, рік закінчення: 2001, спеціальність: 050106 Облік і аудит, Диплом доктора наук ДД 009793, виданий 14.05.2020, Диплом кандидата наук ДК 036257, виданий 12.10.2006,	16	ОК11 Оцінка земель	Досягнення у професійній діяльності (відповідно до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності*) 1,2,3,4,5,7,8,9,12,14,20 п.1. (публікації у фах. виданнях, Scopus), п.2. (монографії) п.3. (навч. посібники), п. 4 (навч.-метод. посібники), п. 5 (захист дисертації), п. 7 (участь в атестації наукових кадрів), п. 8 (виконання функцій відповідального

				Атестат доцента 12ДК 028465, виданий 11.11.2011, Атестат професора АП 003399, виданий 30.11.2021			виконавця НДП), п.9. (рецензент міжн. журналу), п.12 ((апроб. публікації), п.14. (член апеляційної ком.),), п.20 (досвід практич. роботи)
231592	Григорів Ярослава Ярославівна	Викладач, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом спеціаліста, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2006, спеціальність: 130101 Агрохімія і ґрунтознавство, Диплом кандидата наук ДК 029837, виданий 30.06.2015	4	ОК6 Управління ґрунтовими режимами в умовах Західного регіону	Досягнення у професійній діяльності (відповідно до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності*) 1,3,4,8,19,20 п.1. (публікації у фах. виданнях, Scopus), п.3. (навч. посібники), п. 4 (навч.-метод. посібники), п. 8 (виконання функцій відповідального виконавця НДП), п.19. (участь у проф. об'єднанні), п.20 (досвід практич. роботи)
67552	Турак Олег Юрійович	Доцент, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом кандидата наук ДК 066467, виданий 26.01.2011, Атестат доцента 12ДЦ 044744, виданий 15.12.2015	17	ОК5 Комп'ютерні технології програмування родючості ґрунтів і врожайності сільськогосподарських культур	Досягнення у професійній діяльності (відповідно до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності*) 3,4,8,14,19,20 п.3. (навч. посібники), п. 4 (навч.-метод. посібники), п. 8 (виконання функцій відповідального виконавця НДП), п. 14. (Керівництво призерами Всеукр. Олімпіади), п.19. (участь у проф. об'єднанні), п.20 (досвід практич. роботи)
170971	Карбівська Уляна Миронівна	Професор, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом доктора наук ДД 011578, виданий 29.06.2021, Диплом кандидата наук ДК 009440, виданий 26.09.2012, Атестат доцента 12ДЦ 033539, виданий 25.01.2013	19	ОК4 Методологія та організація наукових досліджень	Досягнення у професійній діяльності (відповідно до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності*) 1,3,4,5,7,8,14,19, 20 п.1. (публікації у фах. виданнях, Scopus), п.3. (навч. посібники), п. 4 (навч.-метод. посібники), п. 5 (захист дисертації), п. 7 (участь в атестації наукових кадрів), п. 8 (виконання функцій відповідального виконавця НДП), п. 14. (Керівництво призерами Всеукр. Олімпіади), п.19. (участь у проф.

							об'єднанні), п.20 (досвід практич. роботи)
67552	Турак Олег Юрійович	Доцент, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом кандидата наук ДК 066467, виданий 26.01.2011, Атестат доцента 12ДЦ 044744, виданий 15.12.2015	17	ОК7 Охорона ґрунтів і відновлення їх родючості в умовах Західного регіону	Досягнення у професійній діяльності (відповідно до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності*) 3,4,8,14,19,20 п.3. (навч. посібники), п. 4 (навч.-метод. посібники), п. 8 (виконання функцій відповідального виконавця НДП), п. 14. (Керівництво призерами Всеукр. Олімпіади), п.19. (участь у проф. об'єднанні), п.20 (досвід практич. роботи)
364066	Дмитрик Павло Миколайович	Доцент, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом спеціаліста, Чернівецький державний університет імені Ю. Федьковича, рік закінчення: 1999, спеціальність: 070402 Біологія, Диплом кандидата наук ДК 047797, виданий 02.07.2008, Атестат доцента 12ДЦ 044735, виданий 15.12.2015	15	ОК10 Агрохімсервіс	Досягнення у професійній діяльності (відповідно до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності*) 4,8,12,19,20 п.4. (навч.-метод. матеріали), п.8. (виконання функцій відповідального виконавця НТП), п.12 ((апроб. публікації), п.19. (участь у проф. об'єднанні), п.20 (досвід практич. роботи)

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначено му стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>ПРН3. Розробляти і реалізовувати економічно значущі виробничі і дослідницькі проекти в сфері агрономії з урахуванням наявних ресурсів та обмежень, технічних,</i>	☒	ОК4 Методологія та організація наукових досліджень	Проблемно-пошуковий метод, дослідницький метод, метод проектів, самота взаємоконтроль, само- та взаємокорекція.	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль.
		ОК7 Охорона ґрунтів і відновлення їх родючості в умовах Західного регіону	Пояснювально-ілюстративний і дослідницький методи, що полягають в організації	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль,

соціальних, правових та екологічних аспектів.			пошукової роботи студента, спрямованої на розв'язання нових для нього проблем під час практичної і науково-дослідницької діяльності. Ведення діалогу і диспуту як методи взаємодії зі студентами, само- та взаємоконтроль, само- та взаємокорекція.	самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (екзамен).
ПРН1. Використовувати методологію наукових досліджень, спеціальні методи та інструменти експериментальних досліджень, сучасні методи обробки даних для розв'язання складних задач агрономії.	☒	ОК2 ГІС агроландшафтів і основи геостатистики	Методи організації навчально-пізнавальної діяльності: словесні (лекція, розповідь, пояснення), наочні (презентація), робота з електронним навчально-методичним комплексом. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: виконання проєктів, тестових завдань, опитування, практичні роботи, спрямовані на застосування теоретичних знань на практиці. Методи за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань: дослідницькі, пошукові. Методи за ступенем управління навчальним процесом: навчання під керівництвом викладача, самостійна робота, самоконтроль.	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування письмовий контроль самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (залік).
		ОК4 Методологія та організація наукових досліджень	Проблемно-пошуковий метод, дослідницький метод, метод проєктів, метод практичних кейсів, само- та взаємоконтроль, само- та взаємокорекція.	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування письмовий контроль самоконтроль та взаємоконтроль
		ОК12 Виробнича практика	Бесіда, дискусія, практичні, робота з методичними матеріалами до практики, проблемно-пошукові; методи ситуативного моделювання; навчальне проєктування.	Поточний контроль організації навчальних занять; консультації з керівниками практики; самооцінювання, взаємооцінювання, перевірка звітних документів; підсумковий контроль - захист практики.
		ОК13 Науково-дослідна практика, магістерська робота (проєкт)	Дискусійний, проблемно-пошуковий, дослідницький, проєктний.	Індивідуальний звіт НДП, усний захист Поточний контроль - виконання індивідуального графіка НДП; попередній захист, виступ на щорічній студентській науковій конференції.
		ОК28 Атестація	Дискусійний (метод розвитку критичного мислення).	Рецензування, перевірка на антиплагіат, захист дипломної роботи.
ПРН2. Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання теоретичних та /або практичних задач і проблем агрономії.	☒	ОК1 Ділова іноземна мова	Інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький).	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (залік).
		ОК3 Радіоекологія	Пояснювально-ілюстративний метод, проблемне викладання, розповідь, дискусія,	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування письмовий контроль,

			відповіді на питання, презентація доповіді, еколого-проектний метод.	самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (залік).
		ОК12 Виробнича практика	Бесіда, дискусія, практичні, робота з методичними матеріалами до практики, проблемно-пошукові; методи ситуативного моделювання; навчальне проектування.	Поточний контроль організації навчальних занять; консультації з керівниками практики; самооцінювання, взаємооцінювання, перевірка звітних документів; підсумковий контроль - захист практики.
		ОК13 Науково-дослідна практика, магістерська робота (проект)	Дискусійний, проблемно-пошуковий, дослідницький, проектний.	Індивідуальний звіт НДП, усний захист. Поточний контроль - виконання індивідуального графіка НДП; попередній захист, виступ на щорічній студентській науковій конференції.
		ОК28 Атестація	Дискусійний (метод розвитку критичного мислення).	Рецензування, перевірка на антиплагіат, захист дипломної роботи.
ПРН13. Надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії.	☒	ОК9 Управління живленням у закритому ґрунті за крапельного зрошення	Лекції; укладання таблиць, графічних схем; робота у мережі Інтернет; конспектування, методи усного, письмового, тестового контролю.	Метод усного контролю: індивідуальне або фронтальне опитування. Метод письмового контролю: контрольна робота, письмовий екзамен тощо. Метод тестового контролю. Метод самоконтролю.
		ОК13 Науково-дослідна практика, магістерська робота (проект)	Дискусійний, проблемно-пошуковий, дослідницький, проектний.	Індивідуальний звіт НДП, усний захист, поточний контроль виконання індивідуального графіка НДП; попередній захист, виступ на щорічній студентській науковій конференції.
ПРН4. Здійснювати пошук необхідної інформації та оцінювати її в науково-технічній літературі, аналізувати, обробляти та оцінювати цю інформацію.	☒	ОК1 Ділова іноземна мова	Інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький).	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (залік).
		ОК2 ГІС агроландшафтів і основи геостатистики	Методи організації навчально-пізнавальної діяльності: словесні (лекція, розповідь, пояснення), наочні (презентація), робота з електронним навчально-методичним комплексом. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: виконання проектів, тестових завдань, опитування, практичні роботи, спрямовані на застосування теоретичних знань на практиці. Методи за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань: дослідницькі, пошукові. Методи за ступенем управління навчальним процесом:	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (залік).

	навчання під керівництвом викладача, самостійна робота, самоконтроль.	
ОК3 Радіоекологія	Пояснювально-ілюстративний метод, проблемне викладання, розповідь, дискусія, відповіді на питання, презентація доповіді, еколого-проектний метод.	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (залік).
ОК4 Методологія та організація наукових досліджень	Проблемно-пошуковий метод, дослідницький метод, метод проектів, само- та взаємоконтроль, само- та взаємокорекція.	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль.
ОК5 Комп'ютерні технології програмування родючості ґрунтів і врожайності сільськогосподарських культур	Методи організації навчально-пізнавальної діяльності: словесні (лекція, розповідь, пояснення), наочні (презентація), робота з електронним навчально-методичним комплексом. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: виконання проектів, тестових завдань, опитування, практичні роботи, спрямовані на застосування теоретичних знань на практиці. Методи за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань: дослідницькі, пошукові. Методи за ступенем управління навчальним процесом: навчання під керівництвом викладача, самостійна робота, самоконтроль.	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (залік).
ОК8 Якість ґрунтів, стандартизація і сертифікація продукції	Інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), проблемний, частково пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький): лекції, практичні заняття, консультації, контроль самостійної роботи, семінари, дискусії, діалоги, презентації.	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (залік).
ОК10 Агрохімсервіс	Методи навчання: словесні (розповідь, пояснення, бесіда, лекція); наочно-практичні (навчальні мультимедійні демонстрації; лабораторні.); пояснювально-ілюстративні; проблемний виклад навчального матеріалу; методи усного, письмового, тестового контролю.	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (екзамен).
ОК12 Виробнича практика	Бесіда, дискусія, практичні, робота з методичними матеріалами до практики, проблемно-пошукові; методи ситуативного моделювання; навчальне проектування.	Поточний контроль - організації навчальних занять; консультації з керівниками практики; самооцінювання, взаємооцінювання, перевірка звітних документів; підсумковий контроль - захист практики.

		ОК13 Науково-дослідна практика, магістерська робота (проект)	Дискусійний, проблемно-пошуковий, дослідницький, проектний.	Індивідуальний звіт НДП, усний захист. Поточний контроль - виконання індивідуального графіка НДП; попередній захист, виступ на щорічній студентській науковій конференції
		ОК28 Атестація	Дискусійний (метод розвитку критичного мислення).	Рецензування, перевірка на антиплагіат, захист дипломної роботи.
<i>ПРН5. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження в сфері агрономії, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.</i>	☒	ОК11 Оцінка земель	Пояснювально-ілюстративний і дослідницький методи, що полягають в організації пошукової роботи студента, спрямованої на розв'язання нових для нього проблем під час практичної і науково-дослідницької діяльності. Ведення діалогу і диспуту як методи взаємодії зі студентами, само- та взаємоконтроль, само- та взаємокорекція.	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (екзамен).
		ОК4 Методологія та організація наукових досліджень	Проблемно-пошуковий метод, дослідницький метод, метод проектів, само- та взаємоконтроль, само- та взаємокорекція.	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль.
		ОК28 Атестація	Дискусійний (метод розвитку критичного мислення).	Рецензування, перевірка на антиплагіат, захист дипломної роботи.
<i>ПРН6. Оцінювати та аналізувати сучасний асортимент мінеральних добрив, хімічних засобів захисту рослин, продуктів біотехнології з метою розробки науково-обґрунтованих систем їхнього застосування.</i>	☒	ОК12 Виробнича практика	Бесіда, дискусія, практичні, робота з методичними матеріалами до практики, проблемно-пошукові; методи ситуативного моделювання; навчальне проектування	Поточний контроль організації навчальних занять; консультації з керівниками практики; самооцінювання, взаємооцінювання, перевірка звітних документів; підсумковий контроль - захист практики.
		ОК13 Науково-дослідна практика, магістерська робота (проект)	Дискусійний, проблемно-пошуковий, дослідницький, проектний.	Індивідуальний звіт НДП, усний захист. Поточний контроль - виконання індивідуального графіка НДП; попередній захист, виступ на щорічній студентській науковій конференції.
		ОК10 Агрохімсервіс	Методи навчання: словесні (розповідь, пояснення, бесіда, лекція); наочно-практичні (навчальні мультимедійні демонстрації; лабораторні, розрахунково-графічні роботи); пояснювально-ілюстративні; частково пошукові (евристичні); проблемний виклад навчального матеріалу; методи усного, письмового, тестового контролю.	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (екзамен).
		ОК9 Управління живленням у закритому ґрунті за крапельного зрошення	Пояснювально-ілюстративний і дослідницький методи, що полягають в організації пошукової роботи студента, спрямованої на розв'язання нових для нього проблем під	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт,

			час практичної і науково-дослідницької діяльності. Ведення діалогу і диспуту як методи взаємодії зі студентами, само- та взаємоконтроль, само- та взаємокорекція.	підсумковий контроль (екзамен).
<p><i>ПРН7. Розробляти та реалізовувати проекти екологічно-безпечних прийомів і технологій виробництва високоякісної продукції рослинництва з урахуванням особливостей агроландшафтів та економічної ефективності.</i></p>	☒	ОК3 Радіоекологія	Пояснювально-ілюстративний метод, проблемне викладання, розповідь, дискусія, відповіді на питання, презентація доповіді, еколого-проектний метод.	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (залік).
		ОК4 Методологія та організація наукових досліджень	Проблемно-пошуковий метод, дослідницький метод, метод проектів, само- та взаємоконтроль, само- та взаємокорекція.	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування письмовий контроль самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, підсумковий контроль (залік).
		ОК7 Охорона ґрунтів і відновлення їх родючості в умовах Західного регіону	Пояснювально-ілюстративний і дослідницький методи, що полягають в організації пошукової роботи студента, спрямованої на розв'язання нових для нього проблем під час практичної і науково-дослідницької діяльності. Ведення діалогу і диспуту як методи взаємодії зі студентами, само- та взаємоконтроль, само- та взаємокорекція.	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування письмовий контроль самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (екзамен).
		ОК8 Якість ґрунтів, стандартизація і сертифікація продукції	Інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), проблемний, частково пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький): лекції, практичні заняття, консультації, контроль самостійної роботи, семінари, дискусії, діалоги, презентації.	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування письмовий контроль самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (залік).
		ОК9 Управління живленням у закритому ґрунті за крапельного зрошення	Пояснювально-ілюстративний і дослідницький методи, що полягають в організації пошукової роботи студента, спрямованої на розв'язання нових для нього проблем під час практичної і науково-дослідницької діяльності. Ведення діалогу і диспуту як методи взаємодії зі студентами, само- та взаємоконтроль, само- та взаємокорекція.	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (екзамен).
		ОК12 Виробнича практика	Бесіда, дискусія, практичні, робота з методичними матеріалами до практики, проблемно-пошукові; методи ситуативного моделювання; навчальне проектування.	Поточний контроль організації навчальних занять; консультації з керівниками практики; самооцінювання, взаємооцінювання, перевірка звітних документів; підсумковий контроль - захист практики.
		ОК13 Науково-	Дискусійний, проблемно-	Індивідуальний звіт НДП,

		дослідна практика, магістерська робота (проект)	пошуковий, дослідницький, проектний.	усний захист. Поточний контроль, виконання індивідуального графіка НДП; попередній захист, виступ на щорічній студентській науковій конференції
		ОК28 Атестація	Дискусійний (метод розвитку критичного мислення).	Рецензування, перевірка на антиплагіат, захист дипломної роботи.
ПРН8. Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними, приймати ефективні рішення, оцінювати та порівнювати альтернативи, аналізувати ризики.	☒	ОК6 Управління ґрунтовими режимами в умовах Західного регіону	Інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), проблемний, частково пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький): лекції, практичні заняття, консультації, контроль самостійної роботи, семінари, дискусії, діалоги, презентації.	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (залік).
		ОК7 Охорона ґрунтів і відновлення їх родючості в умовах Західного регіону	Пояснювально-ілюстративний і дослідницький методи, що полягають в організації пошукової роботи студента, спрямованої на розв'язання нових для нього проблем під час практичної і науково-дослідницької діяльності. Ведення діалогу і диспуту як методи взаємодії зі студентами, само- та взаємоконтроль, само- та взаємокорекція.	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (екзамен) .
ПРН9. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для обговорення результатів професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері аграрних наук та продовольства.	☒	ОК1 Ділова іноземна мова	Інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), репродуктивний, проблемний, частково пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький).	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (залік).
		ОК10 Агрохімсервіс	Методи навчання: словесні (розповідь, пояснення, бесіда, лекція); наочно-практичні (навчальні мультимедійні демонстрації; лабораторні, розрахунково-графічні роботи); пояснювально-ілюстративні; частково-пошукові (евристичні); проблемний виклад навчального матеріалу; методи усного, письмового, тестового контролю.	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (екзамен).
		ОК11 Оцінка земель	Пояснювально-ілюстративний і дослідницький методи, що полягають в організації пошукової роботи студента, спрямованої на розв'язання нових для нього проблем під час практичної і науково-дослідницької діяльності. Ведення діалогу і диспуту як методи взаємодії зі студентами, само- та взаємоконтроль, само- та взаємокорекція.	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (екзамен).
ПРН10. Здійснювати ефективне	☒	ОК6 Управління ґрунтовими режимами в умовах	Інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), проблемний, частково	Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування,

<p><i>управління персоналом і ресурсами, забезпечувати професійний розвиток персоналу, об'єктивно оцінювати результати діяльності колективу та внесок його учасників до цих результатів.</i></p>		<p>Західного регіону</p>	<p>пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький): лекції, практичні заняття, консультації, контроль самостійної роботи, семінари, дискусії, діалоги, презентації.</p>	<p>письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (залік).</p>
<p><i>ПРН11. Здійснювати бізнесове проектування і маркетингове оцінювання виконання і впровадження інноваційних розробок.</i></p>	<p>☒</p>	<p>ОК10 Агрохімсервіс</p>	<p>Методи навчання: словесні (розповідь, пояснення, бесіда, лекція); наочно-практичні (навчальні мультимедійні демонстрації; лабораторні, розрахунково-графічні роботи); пояснювально-ілюстративні; частково-пошукові (евристичні); проблемний виклад навчального матеріалу; методи усного, письмового, тестового контролю.</p>	<p>Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (екзамен).</p>
<p><i>ПРН12. Добирати оптимальну стратегію господарювання в агрономії, в тому числі за нечіткості цілей та невизначеності умов.</i></p>	<p>☒</p>	<p>ОК6 Управління ґрунтовими режимами в умовах Західного регіону</p>	<p>Інформаційно-рецептивний (словесні, наочні), проблемний, частково пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідницький): лекції, практичні заняття, консультації, контроль самостійної роботи, семінари, дискусії, діалоги, презентації.</p>	<p>Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (залік).</p>
	<p>ОК7 Охорона ґрунтів і відновлення їх родючості в умовах Західного регіону</p>	<p>Пояснювально-ілюстративний і дослідницький методи, що полягають в організації пошукової роботи студента, спрямованої на розв'язання нових для нього проблем під час практичної і науково-дослідницької діяльності. Ведення діалогу і диспуту як методи взаємодії зі студентами, само- та взаємоконтроль, само- та взаємокорекція.</p>	<p>Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (екзамен).</p>	
	<p>ОК11 Оцінка земель</p>	<p>Пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, само- та взаємоконтроль, дослідницький метод.</p>	<p>Усний контроль – індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль, тестування, захист практичних робіт, підсумковий контроль (екзамен).</p>	
	<p>ОК12 Виробнича практика</p>	<p>Бесіда, дискусія, практичні, робота з методичними матеріалами до практики, проблемно-пошукові; методи ситуативного моделювання; навчальне проектування.</p>	<p>Поточний контроль організації навчальних занять; консультації з керівниками практики; самооцінювання, взаємооцінювання, перевірка звітних документів; підсумковий контроль - захист практики.</p>	
	<p>ОК13 Науково-дослідна практика,</p>	<p>Дискусійний, проблемно-пошуковий, дослідницький,</p>	<p>Індивідуальний звіт НДП, усний захист.</p>	

		магістерська робота (проект)	проектний.	Поточний контроль, виконання індивідуального графіка НДП; попередній захист, виступ на щорічній студентській науковій конференції.
--	--	---------------------------------	------------	---